

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Svetozar Vukmanović-
Tempo pri nas

V minulem tednu je ob svojem obisku Celju in Velenju prišel v naše podjetje predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović-Tempo. Po večurnem pogovoru v Železarni Štore, je v torek popoldne prišel na sestanek s sindikalnimi funkcionarji celjskih delovnih organizacij, pri pogovoru pa je sodelovalo precej članov našega kolektiva, saj je bil sestanek v dvorani našega delavskega sveta.

Svetozar Vukmanović je v več kot dveurni razpravi številnim udeležencem sestanka predaval predvsem o vprašanju vključitve v mednarodno delitev dela v družbeni reformi, pri čemer se je še posebej dotaknil politike cen, produktivnosti in opozoril, da bi morala biti v prihodnje prav sindikalna organizacija tista, ki bo sposobna pripravljati in posredovati ustrezne analize

za usmeritev gospodarske politike, pri čemer pa bo potrebno res strokovno delo tudi primerne nagraditi, na drugi strani pa v prihodnjem obdobju nagravati samo po vloženem delu in rezultatih dela.

V nadaljevanju sestanka se je Svetozar Vukmanović ustavil še ob vprašanju odnosov v delovnih kolektivih, ob organizaciji, decentralizaciji v gospodarskih organizacijah, ob planiranju, poslovanju komercialnih služb, ob administraciji, zadnje pa je nato navezal na administrativni aparat v službi socialnega zavarovanja itd.

V predstavljanju sedanjega položaja je Svetozar Vukmanović pogosto poudarjal lastna stališča in pri tem pozival k diskusiji o tem vprašanju, žal pa razprava ni zaživela prav po tistih vprašanjih, kjer bi mnogi radi slišali še kaj več.

Izpolnili in presegli smo
naš družbeni načrt za
mesec februar

Gibanje izpolnjevanja proizvodnega načrta je bilo v februarju takšno kot smo že navajali, to pomeni, da je bila proizvodnja v prvih dneh nižja kot je to predvideval plan. Do 10. 2. smo dosegli kumulativno s 93 odstotki po količini. V tej prvi dekadi smo presegli dnevni plan le 3. 2., 4. 2. in 10. 2. V drugi dekadi pa smo začeli

dnevni plan močno prekoračevati in smo samo 15. 2. (torej le en dan) bili pod planom. V tretji dekadi smo bili 21., 23., 24. 2. in 28. 2. pod dnevnim planom, vendar nekateri dnevi (kot npr. 22. in 27. 2.) kažejo visoko prekoračitev. Celotni položaj je razviden iz grafikona.

(Nadaljevanje na 2. strani)

NOVI KANDIDATI

V soboto dne 4. marca 1967 so bili zbori delovnih ljudi po vseh volilnih enotah v naši tovarni, kjer so postavili kandidate za odbornike zbora delovnih ljudi občinske skupščine občine Celje, za poslance gospodarskega zbora SR Slovenije in organizacijske političnega zbora SR Slovenije.

Kandidate za odbornike zbora delovnih ljudi občinske skupščine Celje so postavile volilna enota št. 7 (predelovalnica kovin) in volilna enota št. 9 (prodaja in zunanja trgovina, STK, upravne administrativne službe in sektor priprave proizvodnje razen vzdrževalne službe, ki spada v volilno noto št. 10).

V volilni enoti št. 7 — predelovalnica kovin so bili postavljeni za kandidate za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine v Celju tovariši Dvorsak Stanislav, Kolenc Franc in Strašek Mihael.

V volilni enoti št. 9 — pa so bili postavljeni za kandidate zbora delovnih ljudi občinske skupščine v Celju tov. Žuraj Marjan in Brenčič Ivo.

V vseh volilnih enotah so sprejeli kandidate za republiške poslance in to: Barbarič Janeza iz Železarne Štore in Prelec Marjana zaposlen pri železnici v Celju kot kandidata za gospodarski zbor skupščine SR Slovenije, Erjavc Antona in Kokot Franca oba iz Celja pa za kandidata organizacijske političnega zbora skupščine SR Slovenije.

ej

Mladi pred volitvami v
samoupravne organe

Na 5. redni seji TK ZM EMO je bila osrednja točka dnevnega reda priprave na bližnje volitve v samoupravne organe. Ker smatram, da bi moralo biti težišče dela vseh mladih ravno v samoupravnem mehanizmu, se mi zdi umestno, da se vsi mladi ljudje bolj aktivno vključimo v priprave na bližnje volitve. Težnja nas mladih naj bi bila ravno v tem, da bi dosegli kvaliteto predlaganih kandidatov, saj mislim, da je število mladih v samoupravnih organih po starostni strukturi zadovoljivo, saj je odstotek zaposlenih mladincev v kolektivu približno enak odstotku mladih v samoupravnih organih. Z dosedanjim delom mladih v samoupravnih organih pa ne moremo biti zadovoljni zaradi prevelike pasivnosti, ki izvira iz premajhnega poznavanja gospodarske politike v podjetju, pa tudi izven njega. Danes, ko mladi živimo v podjetju, ki se srečuje z različnimi težavami gospodarske reforme, ko se borimo za sprostitev cen, ker nam preti močna konkurenca podjetnikov konvertibilnega področja, je zelo važna informiranost vseh zaposlenih, še bolj pa samoupravljalcev, ki odločajo o gospodarski politiki podjetja. Da bom bolj konkreten naj podam primer IFE v Celju, ki je pred likvidacijo: danes iščejo krivca in vprašujejo kako to, da lahko podjetje s tako močnim strokovnim kadrom gre v likvidacijo. Odveč je potem stokanje, kje najti zaposlitev za ljudi, ki so mogoče toliko krivi, da niso bolj konkretno zahtevali od strokovnih služb podatkov, kakšna je situacija podjetja na tržišču. Ta primer

sem samo omenil v ilustracijo, ni moj namen, da bi to obravnaval kot kritičen primer, toda to je tudi za nas neko opozorilo, kajti z čim večjo decentralizacijo moramo tudi sami biti vedno večji gospodarstveniki, kar je končno cilj gospodarske reforme. Ne moremo pa pričakovati pomoči od zunaj, ker je tudi ne bo. Želja nas vseh je, da si ustvarimo čimboljši življenjski standard, toda ravno ta je odvisen od nas vseh čimboljši bomo podjetje modernizirali, odpravili odvečno delo, tehnološko izboljšali proces proizvodnje, tem večji bo tudi naš življenjski standard. Mislim, da bi ravno mladi ljudje morali biti nosilci teh teženj, ne sme nam biti vseeno kako se koleša gospodarske reforme obračajo, kajti v nasprotnem primeru bomo sami prve žrtve.

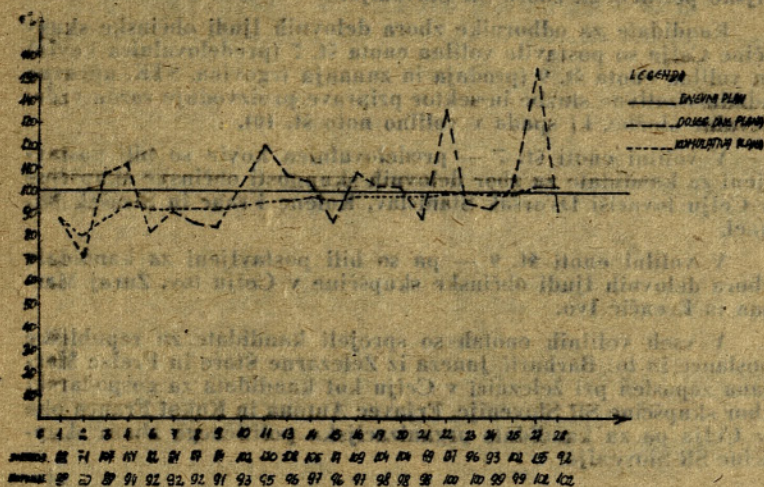
TK ZMS je sklenil, da se vse mlade kandidate pred volitvami seznanja na posebnem seminarju o dejanski situaciji v podjetju in z načinom dela v samoupravnem sistemu. Potrebno pa je, da TK ZM vnaprej večkrat sklicuje mlade samoupravljalce, ki naj bi bili nosilci politike ZM v samoupravnih organih.

Anton Bornšek

Na zadnji seji tovarniškega komiteja ZM EMO je dosedanji predsednik našega mladinskega aktiva prosil za razrešitev zaradi preobremenjenosti. Je namreč član v CK in v občinskem komiteju ZMS. Tovarniški komitej je za novega predsednika izvolil Žnider Jožeta.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Presegli smo plan za februar



GRAFIKON IZPOLNJEVANJA DNEVNEGA PLANA
V FEBRUARJU 1967 za celotno podjetje

Zakaj opažamo v začetku vsakega meseca pojav nizkega doseganja postavljenega plana?

Dejstvo je, da se bomo tega pojava težko iznebili, dokler ne bomo izboljšali organizacije dela in planiranja proizvodnje. Planiranje od analize trga, proizvodnje trga pa vse do prodaje bomo morali dvigniti na višjo stopnjo s tem, da bomo uvedli sodobne matematične metode za reševanje določenih zapletenih problemov. Seveda je potrebno vzporedno s tem mehanizirati in racionalizirati delovne postopke.

Trenutno je možno vplivati le toliko, da mobiliziramo voljo ljudi, da bi zavestno vplivali na izenačenje izpolnjevanja

dnevni nalog. Rešitvi tega problema se bomo približali, če se bomo začeli zavedati, da izčrpavanje sil in zalog ob koncu meseca, nujno vpliva na rezultate dela v prvih dneh naslednjega meseca. Ta problem bo rešen, ko bomo uspeli uvesti dnevno komandno operativno planiranje. To lahko dosežemo samo z operativnimi raziskavami s sodobnimi računskimi stroji, kajti za ročno obračunavanje ni na voljo dovolj časa, da bi pri tem dosegli ažurnost in aktualnost pri planiranju in analiziranju določenih pozicij poslovnih problemov.

V prihodnji številki Emajlirica bomo priobčili, kako bomo

planirali v bodočnosti in kaj bo potrebno storiti, da bomo ta cilj dosegli čim prej.

Kljub težavam smo v februarju presegli postavljen načrt za 2 odstotka, izpolnili smo ga torej 102% po količini. Ta rezultat je, z ozirom na to, da je povprečni dnevni plan višji kot lansko leto za 13-14%, kar rekorden in dokazuje, da smo sposobni letni proizvodni načrt celo preseči, če bomo odklonili nekaj ozkih grl v proizvodnji. Najbolj občutimo takšno ozko grlo letos pri lužilnih strojih, ki od časa do časa izpadajo iz obratovanja in povzročajo proizvodne težave predelovalnici kovin, emajlirnici, dekor izdelku, delno pa tudi drugim enotam, ki so vezane na luženje svojih izdelkov. Zato je nujno nemudoma ukrepati in med prvimi investicijami naj bi bil prav gotovo četrti lužilni stroj. Dokler ne bo tega, pa velja še posebna pozornost vzdrževanju lužilnih strojev, ki sedaj obratujejo.

Drugi težji problem proizvodnje je bil v proizvodnji obrata VI. Odpovedal je namreč elektro-transformator, zato je bil velik izpad proizvodnje. Ta obrat je dosegel mesečni plan le 63 odstotno.

Pri proizvodnji koles v obratu odpreskov so bile težave s proizvodnjo koles za TAM, ker ni ustrezal reprodukcijski material predpisanim kakovostnim normam in so morali delno ročno variti ter dodatno žariti, kar je seveda oviralo boljše izpolnjevanje planskih nalog.

Ivan Čendak

GLOBUS

Gospodarstvo ZRN je v letu 1966 v reklamne namene porabilo 2,7 milijard DM ali 8,7% več kot leta 1965, 50% vseh izdatkov za reklamo odpade na publikacije in revije, 24,4% na časopisno reklamo, 19,9% na TV ter 4% na radijsko reklamo.

Vzporedno s stalnim padanjem proizvodnje hladilnikov v ZRN hitro raste proizvodnja naprav za globoko zmrzovanje, ki služijo za konzerviranje v času sezone ceneno nabavljenih kmetijskih pridelkov, pri čemer je vodilna nemška firma Brown Boveri in Cie., AG Mannheim.

Vedno težji pogoji plana električnih aparatov za gospodinjstvo so prisilili tudi svetovno znani firmi Bosch in Siemens, da se fuzionirata na področju proizvodnje in prodaje teh aparatov. V decembru 1966 podpisana pogodba predvideva 3-letni poskusni rok za postopno uvajanje enotnih aparatov na bazi delitve dela, pri čemer pa se zaenkrat še ne ve ali bodo ti izdelki prišli na trg pod novim skupnim imenom.

Kadrovska politika, družbena in gospodarska reforma

Za lažjo ocenitev razmerja med delavci in »uslužbenci« v industriji SR Slovenije, navajamo ta razmerja za nekatere druge, predvsem bolj razvite države:

Država	Število delavcev na 1 »uslužbenca«
Nemčija	4,26
Avstrija	5,45
Kanada	3,49
Finska	5,41
Danska	3,8
Švedska	4,07
Bolgarija	5,62
ZDA	3,24
Mehika	5,92
Egipt	8,6

Domnevamo, da pri nas razmerja niso v zadostni meri rezultat modernega proizvodnega procesa, saj je znano, da stopnja mehanizacije in avtomatizacije naše industrije znatno zaostaja za tistimi državami, ki se v številni strukturi zelo približujejo naši (npr. Nemčiji 4,26).

Iz tega razloga bi bila priporočljiva posebna raziskava, ki bi po panogah gospodarstva ugotovila, koliko je obstoječa struktura rezultat objektivnih, materialnih procesov (to je proizvodnega procesa, organizacije upravljanja in vodenja) in koliko je rezultat subjektivnih pomanjkljivosti (organizacijske nedograjenosti in strokovno kadrovske pomanjkljivosti). Prikazana struktura v razvitih državah je namreč prikaz dejstva, da ima industrija tam zelo razvito mrežo različnih birojev, analitičnih in znanstvenih sektorjev, ki jih naša industrija nima. To pomeni, da imamo pri nas večje število uslužbencev za administracijo.

Vodilni, strokovni in administrativni kadri predstavljajo v naših gospodarskih organizacijah tudi po podatkih raziskav Zavoda za zaposlovanje SRS 20% vseh zaposlenih. To se pravi, da pridejo 4 delavci na enega uslužbenca. S tem razmerjem se na videz približujemo drugim industrijsko razvitim deželam (Zahodna Nemčija 4,26), toda s to razliko, da odpade pri nas visok odstotek uslužbencev na administracijo, ne pa na strokovne delavce, kot je to v deželah, s katerimi delamo primerjavo.

Od vseh uslužbencev (vodilni, strokovni in administrativni kadri v upravi in tehničnih službah) odpade v naših gospodarskih organizacijah kar 56,5% na administrativne delavce. Revizijski zavod SRS, ki se največ ukvarja z racionalizacijo upravnega poslovanja v gospodarskih organizacijah ugotavlja, da je povprečno ena tretjina administrativnega kadra preveč. Pri tem pa ni mišlje-

Samoupravljanje ni le pravica pač pa tudi dolžnost

SE ENKRAT: ZADNJA SEJA DS NESKLEPCNA MALA ODGOVORNOST — VELIKE POSLEDICE

Zadnja seja DS zasluži, da o njej pišemo. Toda žal skoraj nič pohvalnega. Seja je bila 13. 2. 1967 ob 16.30 z edino točko dnevnega reda: »poslovno poročilo za leto 1966.« Po internih aktih podjetja je za potrditev poslovnega poročila potrebna prisotnost 2/3 članov, ki morajo z večino odločiti o sprejemu tega. Seveda, se je seja začela s potrebnim številom članov. Po razlagi in večjem delu razprave pa je zmanjkalo luči, kar so nekateri neodgovorni člani izkoristili za zapustitev seje, ne da bi o tem obvestili vodstvo seje. Tako se je zgodilo, da seje ni bilo mogoče nadaljevati in jo je predsednik moral preložiti za naslednji dan za konec prve in začetek druge delovne izmene to je ob 14.35, čeprav je bil 15. 2. 1967 zadnji dan, do katerega je bilo potrebno izvršiti zadnjo redakcijo in oddajo bilance. Tudi vsebina razprave v zvezi s poslovnim poročilom kaže, da člani DS bolje poznajo svoje pravice kot pa dolžnosti. Nekateri člani, ki niso ravno slabo razgledani, so vprašali, zakaj se je čakalo z

bilanco zadnji trenutek, ne da bi se vprašali koliko je potrebno naporenega dela za ureditev bilančne dokumentacije, sestavo bilance, zaključnega računa in poslovnega poročila za takšno podjetje, kot je naše s tako pestro proizvodno in poslovno strukturo. Seveda o tem ni bilo več vprašani, po tem, ko je direktor finančno računovodskega sektorja odgovoril, da je to zelo zahteven posel, ki je od tistih, ki so delali na njem večkrat terjati tudi po 16 ur dela dnevno. Tudi tokrat je pri obravnavi tako važne problematike prišel do izraza pravi formalizem.

Skoraj vsi diskutanti so tehtali ton posameznih besed in zelo tendenciozno iskali, če so tudi sami s temi besedami prizadeti ali pa so kritizirali posamezne konstatacije v poročilu v imenu »nekoga«.

Toda tako ali drugače, zagovor enih in protinapad na druge, pa spet priznanje, da le nismo tako čisti kot mislimo prepričati ostale, govori, o popolni odprtosti problema na relaciji koordinacije dela pripravljalne službe — obratno. Nemogoče je pričakova-

ti stopnjevanja naših poslovnih rezultatov ob takšnih protislovjih. Pristojni organi podjetja bodo morali »vgrizniti« v to — si cer kisto — jabolko.

Noben diskutant pa se ni dotaknil pravega bistva poslovnega poročila za preteklo leto. Nikogar niso zanimali rezultati poslovanja v preteklem letu, pogoji poslovanja, pod katerimi so bili doseženi ti rezultati, njihova delitev in posledice takšne delitve za poslovanje v tekočem letu. Postavljeno je bilo tudi vprašanje zakaj je koncem lanskega leta bilo potrebno toliko hude krvi v zvezi s prebijanjem plafona izplačil osebnih dohodkov »saj smo dosegli boljše delitveno razmerje od predvidenega 90:10 v delitvi čistega dohodka na osebne dohodke in sklade.« Toda: prvič to razmerje sploh ne smemo smatrati kot ugodno, če na stvari gledamo s stališča potreb po sredstvih za regeneracijo in razvoj podjetja, saj bi podjetje moralo ustvarjati letno najmanj tri milijarde starih dinarjev sredstev za te namene. In drugič, kdo trdi, da bi sploh do-

segli takšno delitveno razmerje, če ne bi pristojne službe pravočasno opozarjale na nevarnost, ki grozi podjetju? Utemeljenost opozoril pa je očitna že iz prvih rezultatov v tem letu, ko ni bilo še dovolj razumevanja za ta opozorila.

Ne da bi čakali na globlje probleme, mislim, da bi lahko težišče prizadevanj zavestno prenesli na torišče reševanja vprašanih, od katerih rešitev ima korist kolektiv. **POTREBNO BO RAZVITI VEC SAMOKRITICNOSTI IN OSEBNE ODGOVORNOSTI.** Posebno nevarnost za razvoj samoupravljanja in resnično naprednih sil predstavljajo tisti, ki za raznimi demagoškimi frazami skrivajo svoj interes in govorijo kot originalni zastopniki delavstva, tako kot da bi bili v podjetju tudi takšni, ki niso delavci. Delavci smo vsi, vsak na svojem področju. Če pa je pri tem mišljeno na tiste, ki malo delajo in ki bi lahko in morali več narediti, potem je to treba povedati, kdo so! Pavšalne obdolžitve niso iskren prispevek h konstruktivnemu reševanju problemov.

CEDO DELETIC

na odvisnost kadrov, ki bi nastala ob uvajanju mehanografije. Glavni vzroki za hipertrofirano administracijo (brez upoštevanja zunanjih vzrokov, zlasti vpliva predpisov) so naslednji:

- neracionalni in birokratski postopki (ne po krivdi predpisov!);
- ekstenzivno zaposlovanje in dajanje preveč »pomembnosti« administraciji v bližnji preteklosti;
- prenizka strokovnost administrativnih kadrov (prevladujejo osebe brez strokovne izobrazbe);
- nizka storilnost administrativnih kadrov (osebni dohodki niso odvisni od količine opravljenega dela).

Ze z uvedbo srednje mehanografije in z racionalizacijo postopkov, bi znižali lahko število administrativnih kadrov za toliko, da bi se približali odstotku administrativnih kadrov, kot ga dopuščajo podjetja v zahodnoevropskih državah.

Izobrazbena struktura kadrov, ki delajo na administrativnih delovnih mestih je po podatkih raziskav Zavoda za zaposlovanje SRS iz leta 1965 naslednja:

popolna ali nepopolna osnovna šola	47,5 %
nizja strokovna šola	39,8 %
srednja šola	12,7 %

V analizah problematike zaposlenosti se zelo pogosto ločuje zaposlene v gospodarstvu in zaposlene v negospodarstvu, pri čemer se neredko »negospodarstvo« v celoti uvršča v administracijo,

četudi je znano, da je »negospodarstvo« izraz za zelo zamotano strukturo družbene delitve dela.

Po podatkih za leto 1965 je bila udeležba vseh zaposlenih

	SFRJ	SRS
v gospodarskih dejavnostih	83,4 %	85,3 %
v negospodarskih dejavnostih	16,6 %	14,7 %

Struktura 590.699 zaposlenih v družbenih službah oziroma negospodarskih dejavnostih v SFRJ oziroma 74.908 v SR Sloveniji po posameznih dejavnostih je takale:

	SFRJ	SRS
— prosveta, kultura in znanost	32,7	35,9
— zdravstvo in socialno varstvo	27,8	34,1
— banke in zavarovalstvo	7,8	7,7
— organi oblasti in uprave	18,1	13,5
— ostalo (društva itd.)	8,6	8,8

Struktura družbenih dejavnosti kaže, da vzete kot celota niso identične z administracijo, čeprav je v njih administracija znatna. Nekateri od teh dejavnosti, kot so prosveta, kultura, znanost, zdravstvo, posredujejo izobrazbo, kulturne dobrine, zdravstveno varstvo, znanstvene dosežke ipd. Torej usluge, ki niso niti v eni, najmanj pa v socialistični družbi manjšega pomena od materialnih proizvodov in drugih vrst uslug.

PRED VOLITVAMI V ORGANE

V zadnji številki našega lista smo objavili sklep delavskega sveta o razpisu volitev v delavske svet, obratne svete ter svete delovnih in poslovnih enot. Z ob javo razpisa pa smo opravili le formalnost, ki jo terjajo zakoni ti predpisi, zato pa moramo v tej številki spregovoriti nekoliko več o bližnjih volitvah z ozirom na pristojnost organov upravljanja, pravi položaj članov organov upravljanja in predvolivno dejavnost v kolektivu.

Po naših zakonskih predpisih volimo vsako leto polovico članov delavskega sveta in drugih naših organov upravljanja v podjetju. Volitve pa izhajajo iz temeljnega načela naše zakonodaje, da je nosilec samoupravnih pravic in dolžnosti celoten kolektiv, ki uresničuje to pravico tako neposredno kot tudi posredno po organih upravljanja, ki jih izvoli.

Glede na velikost našega podjetja je neposredno samoupravljanje nemogoče, ker ne more vseh 3.300 članov kolektiva tvoriti delavski svet podjetja, vendar so primeri, ko mora po našem statutu odločati o nekaterih zadevah celoten kolektiv z referendumom. So pa primeri, ko tvorijo v nekaterih naših delovnih enotah vsi člani enote delavski svet. Tako je neposredno samoupravljanje v obratu kemičnih izdelkov in v obratu VI v Kruševcu. Tako kot za celotno podjetje ne more biti tudi v posameznih delovnih enotah razen v omenjenih dveh neposrednega samoupravljanja. Nemogoče je, da bi tvorili delavski svet obrata vsi delavci obrata II, ki zajema več večjih delovnih enot, pa tudi drugih obratov ne, ker je to praktično glede na število delavstva nemogoče in neizvedljivo. Zaradi tega izvoli naš kolektiv svoje organe upravljanja in jim predpiše njihove pristojnosti s statutom podjetja. Organi upravljanja pa so odgovorni za svoje delo kolektivu, ki jih je izvolil. Tako je delavski svet odgovoren celotnemu kolektivu za svoje delo in mora kolektiv o svoji dejavnosti tudi obveščati. Prav tako so odgovorni za svoje delo sveti delovnih in poslovnih enot kolektivom svojih enot in jih morajo o svoji dejavnosti obveščati.

Iz določil naše zakonodaje izhaja, da se organi samoupravljanja ne smejo zbirokratizirati in se ločiti od kolektiva. Oni morajo biti s kolektivom v najtesnejši zvezi, saj odločajo v njegovem imenu.

Temeljni zakon o podjetjih določa, da »člani delovne skupnosti uresničujejo samoupravljanje v delovnih enotah, iz-

vzemši tiste pravice in dolžnosti, za katere je nujno, da jih izvršujejo vsi člani delovne skupnosti podjetja ker se s tem zagotovijo pogoji podjetja kot celote.«

Decentralizacija ne pomeni torej »razkosati«¹ podjetje, čeprav z njo čedalje bolj krepimo soodločanje kolektiva pri sprejemanju važnih odločitev. V njej mora biti ohranjena celovitost podjetja tako, da ni prizadeta njegova funkcionalnost, ki je pogojena z enotnim proizvodnim planom ter enotno poslovno in organizacijsko povezanostjo.

DELAJSKI SVET

Po ustavnih določilih določa delavski svet statut in druge splošne akte, določa načrte in programe za delo in razvoj delovne organizacije ter odloča o drugih splošnih vprašanjih, voli člane upravnega odbora ter imenuje direktorja.

Po 30. členu statuta podjetja skrbi za izvršitev nalog, prejetih od družbene skupnosti in za izvršitev obvez do družbe, razpravlja in odloča o priporočilih in pripombah organov družbeno političnih skupnosti, glede na vprašanja poslovanja, ureditve odnosov v podjetju, razdelitev čistega dohodka in podobno, sprejema in potrjuje statut podjetja, pravilnike in poslovniške, ki se nanašajo na podjetje kot celoto, sprejema, potrjuje in vsklajuje dolgoročne proizvodne, investicijske in druge plane podjetja z družbenimi plani komune, potrjuje letne gospodarske plane, sprejema in potrjuje perspektivne plane razvoja podjetja, potrjuje zaključni račun, sklepa o najetju investicijskih kreditov itd.

Kot vidimo so pred delavski svet postavljene velike in odgovorne naloge, ki jih mora vršiti in je za uspešnost izvrševanja teh nalog odgovoren kolektivu. Dosedanja praksa razvoja samoupravljanja je pokazala, da je bil delavski svet kos svojim nalogam v vsaki mandatni dobi, če je bila njegova dejavnost v tesni zvezi s člani kolektiva.

Zveza s člani kolektiva je bila doslej po obveščanju kolektiva o delu delavskega sveta. Sklepi delavskega sveta so dostavljeni vsem organom upravljanja v enotah, vodstvom enot ter izbešeni na oglasne deske, važnejši sklepi pa objavljeni v našem glasilu. Še mnogo bolj bi se dalo informirati vse člane kolektiva o dejavnosti organov

upravljanja, če bi bilo urejeno ozvočenje po obratih. Toda tega žal še ni. V manjši meri so bili informirani člani kolektiva o delu delavskega sveta na zborih delovnih ljudi kjer bi člani delavskega sveta poročali vsaj enkrat na vsake tri mesece. Temu načinu obveščanja bomo morali v bodoče posvetiti več pozornosti.

PRESEDNIK DELAVSKEGA SVETA

Funkcija predsednika delavskega sveta ni tako enostavna, kot si jo včasih predstavljajo nepoučeni ljudje, zato je prav, da posvetimo nekoliko vrstic tej tako važni in odgovorni funkciji.

Pri nas so priprave in potek zasedanja urejene s poslovnikom delavskega sveta, ki ga prejme vsak član delavskega sveta. V poslovniku so določene pravice in dolžnosti predsednika delavskega sveta kakor tudi članov delavskega sveta. Toda namen tega sestavka ni ponavljati to kar je napisano v poslovniku temveč prikazati našim bralcem v preprosti besedi važnost in odgovornost te funkcije.

Predsednik delavskega sveta je zlasti odgovoren za pripravo zasedanja in lahko na to odločilno vpliva, če dobro predhodno pozna vsebino samega zasedanja. Zaradi tega je prav, da predsednik delavskega sveta prisostvuje vsem važnejšim sejам upravnega odbora pa tudi strokovnega kolegija ter, da prejema zapisnike teh sej. Na ta način se dobro seznani z gradivom, ki bo obravnavano na zasedanjih delavskega sveta zlasti pa o vseh važnih ključnih vprašanjih gospodarjenja podjetja. Toda če predsednik delavskega sveta prisostvuje na navedenih sejah prisostvuje le zato, da se seznani z gospodarsko in drugo problematiko. Njegova prisotnost ne more in ne sme vplivati na to, da bodo vnaprej pripravljeni sklepi potrjeni na delavskem svetu. Presoja predlogov, ki izhajajo iz strokovnega gradiva gre članom delavskega sveta, ki odločijo na zasedanju kakšen sklep bo sprejet.

V vsakem primeru mora biti predsednik delavskega sveta dobro obveščen o tem kaj se bo obravnavalo na zasedanju delavskega sveta. V takem podjetju kot je naše je predsednik delavskega sveta močno obremenjen, če upoštevamo, da mo-

ra poleg svojega rednega dela opravljati svojo odgovorno funkcijo. Mnogokrat mora zapustiti med delom svoje delovno mesto in se udeležiti raznih sej in posvetovanj ter raznih sprejemov. To mu mora biti seveda omogočeno pri čemer pa ne sme biti prikrajšan za svoje redne osebne dohodke. Prejemanje teh je določeno s pravilnikom o delitvi osebnega dohodka v slučaju, da zaradi opravljanja svoje dolžnosti ne more v polni meri izvršiti svojega dela na delovnem mestu.

Ceprav predsednik delavskega sveta sam ne odloča o ničemer je v polni meri odgovoren zato, da je delavski svet na zasedanju čimbolj aktiven. Člani delavskega sveta pričakujejo od njega, da je zasedanje čimbolj pripravljeno in uspešno.

ČLANI DELAVSKEGA SVETA

Po določilih našega statuta volijo člane delavskega sveta vsi obrati in delovne enote. Vsaka delovna enota izvoli v delavski svet določeno število članov po ključu, ki je določen s statutom. Doslej smo imeli 80 članov delavskega sveta, s priključitvijo obrata VI v Kruševcu pa jih je 81. Člani delavskega sveta so odgovorni za svoje delo v delavskem svetu svojim volilcem in delavskemu svetu. Njihove pravice in dolžnosti so predpisane s poslovnikom delavskega sveta, katerega prejme ob izvolitvi vsak član delavskega sveta.

V delavski svet je izvoljen vsak član kolektiva, če ga je njegova enota kandidirala in je po zakonu o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja dobil na volitvah zadostno število glasov.

Vsak kandidat za člana delavskega sveta mora podpisati izjavo, da sprejema kandidaturu. Zato je potrebno, da se član kolektiva, ki je predlagan za kandidata na zboru delovnih ljudi izjasni, da je voljan sprejeti kandidaturu in o tem podpisati izjavo, katero se skupno s kandidatno listo predloži volilni komisiji.

Dosedanja praksa kaže, da se je večina članov delavskega sveta sicer redno udeleževala zasedanj delavskega sveta vendar so bile pri tem tudi nekatere izjeme kot posledica slabega izbora kandidatov.

Vedeti moramo, da ni dovolj, da se član delavskega sveta

UPRAVLJANJA 30. MARCA 1967

redno udeležuje zasedanj in da zavzema svoje stališče do določenih vprašanj, ki so obravnavana na zasedanjih. Član delavskega sveta bi moral po vsakem zasedanju delavskega sveta povedati svojim volilcem kakšne sklepe je sprejel delavski svet in kakšen učinek bodo imeli ti sklepi, ko bodo izvršeni, na celotno gospodarsko dejavnost podjetja.

Na današnji stopnji našega razvoja bi moral ne samo vsak član delavskega sveta temveč tudi vsak član kolektiva razumeti temeljna načela našega gospodarstva. Vsaj bežno bi moral poznati tudi finančno poslovanje podjetja, zlasti pa razumeti knjigovodske podatke zaključnega računa.

Doslej nismo mnogo storili, da bi zlasti člani organov upravljanja pridobili potrebno osnovno znanje na krajših seminarjih. V bodoče bo treba o tem ne samo razmišljati temveč načrtno organizirati posebne seminarje na katerih bodo člani organov upravljanja obogatili svoje znanje po določenem programu predavanj. To se bo kolektivu bogato obrestovalo, saj je ponavadi neznanje najhujši bič, ki tepe človeka in kolektiv.

lovnih enot so tudi odgovorni, da se izvajajo sklepi sprejeti na sejah delavskega sveta in upravnega odbora.

UPRAVNI ODBOR

Upravni odbor je organ upravljanja, ki ga izvoli delavski svet na prvem zasedanju. Pravico predlagati člane upravnega odbora imajo člani delavskega sveta. Glede na določila zakona nima te pravice nihče drugi kot člani delavskega sveta. Zmotno je torej mišljenje nekaterih češ, da nekdo lahko predlaga člane upravnega odbora na zasedanju delavskega sveta v imenu neke družbeno politične organizacije. To je po zakonu nedopustno. Vsak član delavskega sveta pa se lahko pred zasedanjem posvetuje s svojimi volilci koga naj predlaga za člana upravnega odbora. Dobro posvetovanje članov delavskega sveta s svojimi volilci bo imelo tudi dober uspeh glede izbora kandidatov za člane upravnega odbora.

Član upravnega odbora je lahko vsak član kolektiva ne glede na to, če je član delavskega sveta ali ne, če ga delavski svet izvoli. Prav pa je, da je predsednik upravnega odbora član delavskega sveta.

Po zakonu ne more biti nihče izvoljen za člana upravnega odbora več kot dvakrat zaporedoma (dve leti). Mandat članov upravnega odbora traja samo eno leto. Če je torej nekdo član upravnega odbora eno leto, je lahko izvoljen samo še za eno leto, če ga člani delavskega sveta predlagajo in izvolijo na zasedanju delavskega sveta.

Zmotne so tendence in mišljenja, da morajo biti v upravnem odboru zastopane vse enote, ker je upravni odbor organ upravljanja izvoljen od delavskega sveta, kot njegov izvršilni organ z nalogo, da skrbi za izvršitev sklepov delavskega sveta, koordinira delo svetov obratnih, delovnih in poslovnih enot med posameznimi zasedanji delavskega sveta ter izvršuje določene samoupravne zadeve v okviru kot to določajo veljavni zakoniti predpisi, statut in drugi samoupravni predpisi podjetja. Upravni odbor je torej organ upravljanja, ki je odgovoren za svoje delo delavskemu svetu ter skrbi za celotno poslovanje podjetja, delavski svet pa sestavljajo izvoljeni člani iz vseh delovnih enot.

PREDSEDNIK UPRAVNEGA ODBORA

Upravni odbor izvoli na svoji prvi seji predsednika in njegovega namestnika izmed članov upravnega odbora. Vsak član upravnega odbora ima pravico predlagati predsednika in njegovega namestnika. Postopek za izvolitev predsednika upravnega odbora in njegovega namestnika ter postopek za delo upravnega odbora določa poslovnik za delo upravnega odbora katerega prejme vsak član upravnega odbora in se mora tudi po njem ravnati.

Izvolitev predsednika upravnega odbora in njegovega namestnika je torej izključna pristojnost članov upravnega odbora in nikogar drugega.

Dosedanji upravni odbori so šteli enajst članov. Glavni direktor se ne voli za člana upravnega odbora temveč je član upravnega odbora po njegovem službenem položaju. To je določeno z zakonom. Na delavskem svetu je izvoljenih deset članov upravnega odbora in pet namestnikov.

GLAVNI DIREKTOR

Glavni direktor je organ upravljanja in ga imenuje delavski svet podjetja. Po določilih zvezne ustave direktor delovne organizacije vodi njeno poslovanje, izvršuje sklepe delavskega sveta in drugih organov upravljanja ter zastopa organizacijo, odgovarja pa tudi za zakonitost dela delovne organizacije in za izpolnjevanje z zakonom določenih obveznosti. Ustava določa še, da je pri svojem delu samostojen in osebno odgovoren delovni skupnosti in organom upravljanja, glede zakonitosti in izpolnjevanja z zakonom določenih obveznosti pa tudi družbeni skupnosti.

Nedvomno je najvažnejša naloga glavnega direktorja izdelava koncepta poslovne politike, najtežja pa tudi najbolj pomembna pa poslovna iniciativa za prihodnost.

Poleg ustavnih določil so pristojnosti glavnega direktorja določene v statutu podjetja.

ZBORI DELOVNIH ENOT

Zbori delovnih ljudi (prej zbori proizvajalcev) so kolektivni samoupravni organi delavskega samoupravljanja v določenih delovnih enotah in predstavljajo skupine delavcev s svojimi vodilnimi strokovnimi delavci v določenem zaokroženem delu proizvodnega procesa ali zaključene celote dela. Zbore delovnih ljudi sestavljajo in imajo pravico na njih sodelovati ter odločati vsi delavci v določenih delovnih enotah, za katere so ustanovljeni zbori delovnih ljudi.

Pravice in dolžnosti zborov delovnih ljudi so določene v statutu podjetja. Zbori delovnih ljudi izvolijo vsako leto predsednika in njegovega namestnika na svojih sestankih z javnim glasovanjem.

Po končanih volitvah v organe upravljanja bodo torej tudi zbori delovnih ljudi izvolili svoje predsestnike in namestnike.

STROKOVNI KOLEGIJ

Ker je med člani kolektiva mnogo nejasnosti kaj je pravzaprav strokovni kolegij in kakšne so njegove funkcije bomo v nadaljevanju tega sestavka o tem nekoliko podrobneje pisali. Predvsem moramo povedati, da strokovni kolegij ni organ upravljanja temveč le pomožni organ glavnega direktorja s katerim se ta posvetuje o določenih strokovnih zadevah. Strokovni kolegij je posebne vrste strokovni organ, ki ga sestavljajo vodilne osebe, ki vodijo posamezne sektorje ali službe.

Strokovni kolegij sklicuje glavni direktor zaradi posvetovanja o načelnih in važnih strokovnih vprašanjih, ki se tičejo organizacije in poslovanja podjetja.

Predlogi strokovnega kolegija ne obvezujejo glavnega direktorja, vendar so mu njegovi strokovni sodelavci v pomoč pri razsojanju posameznih problemov in tako lahko pozitivno vplivajo na dobre in učinkovite odločitve glavnega direktorja.

SVETI DELOVNIH ENOT

Prve delavske svete ekonomskih enot, kot smo jih prej imenovali, smo izvolili leta 1961. Takrat, po tedanji notranji organizaciji smo imeli osem ekonomskih enot in v skladu s tem tudi osem delavskih svetov ekonomskih enot. Po sprejetju pravilnika o notranji organizaciji pa so tudi v organizacijski strukturi delavskega samoupravljanja nastale znatne spremembe. Tako svetih obratov, svetih delovnih enot in svetih poslovnih enot kot jih sedaj imenujemo. Tudi ti organi upravljanja v posameznih enotah imajo s statutom odrejene pristojnosti. Da bi naštevali vse njihove pristojnosti bi bilo preddolgo, sicer pa je svoječasno vsak član kolektiva prejel statut. Ti organi upravljanja delujejo v okviru svoje enote in so odgovorni za svoje delo kolektivu svoje enote. Tako kot odgovarja za svoje delo glavni direktor upravnemu odboru in delavskemu svetu, odgovarjajo za svoje delo svetom delovnih enot, vodje teh enot. Ti so dolžni, da skrbijo za izvršitev sklepov, ki so sprejeti na sejah teh organov upravljanja. Sveti de-

Dapisujte
v naš list

Racionalizatorjem – priznanje

Za tehnične izboljšave, ki omogočijo s svojo osvojitvijo zmanjšanje stroškov proizvodnje v obliki izračunane lastne cene, prejemajo predlagatelji odškodnino tri leta na osnovi doseženih prihrankov.

Tako so v mesecu februarju prejeli predlagatelji raznih izboljšav v vrednosti 54 milijonov starih dinarjev za prihranke v letu 1966 po že izplačanih akontacijah v znesku 245.000 š. preko 3,4 milijona dinarjev odškodnin.

REJC Marjan in ing. FAJS Danilo sta za izboljšanje stroja za oblikovanje platišč avtoko-

nega kovanja ročajev, po akontaciji 70.000 š. 26.705 S-din;

BRELC Franc za prihranek pločevine pri izdelavi TRIKALes, po akontaciji 40.000 prejela š. 69.520 S-din odškodnine;

FOJS Ivan za osvojitve hlad-kotlov, po akontaciji 15.000 š. 22.044 S-din odškodnine;

ZAPUSEK Franc za predlog ponikljanja tečajev dež za mast, po akontaciji 80.000 š. 54.544 S-din odškodnine;

ZOHAR Viktor in AGREZ Alojz za nova ušesca za pritrjevanje nog na kopalnih kadeh, po akontaciji 40.000 š. 114.275 S-din odškodnine;

DRUŠTVO LT za izboljšanje izdelave pomivalnih omaric 50.064 S-din;

MAUER Daniel za orodje za prirez ročajev 116.390 S-din;

MEZNARIČ Afred, PROHL NAR Vladimir, ŠTORMAN Ivan za mreže za žganje kopalnih kadi skupno 30.233 S-din;

SOPAR Franc za modri pfe-sa emajl na osnovi titan emajl-nih ostankov 975.469 S-din;

STAVBE Ivan in MAROLT Anton za etažne kotle 1.404.009 in za spremembe na »Trika« kotlih 315.611;

STRAMSEK Ivan za spremembno prirezov pribornic 15.828 S-din;

DURSTVO LT za direktni čr-ni emajl 65.596 S-din;

BREZNIK Mirko za poenostavitev izdelave kopalnih kadi 12.116 S-din;

ZOHAR Karel za embalaranje pomivalnih omaric 111.495 S-din;

KRANJC Edj za izdelavo pri-robnic 14.676 S-din;

ROJC Franc za nov način izdelave smetišnic 6.455 S-din.

Poleg teh so v letu 1966 prejeli enkratne odškodnine:

TOMAN Alojz za izdelavo ločnjev za vedrice ipd. 43.112 S-din;

HUDEJ Slavko za izboljšavo sklopke na štanci inv. št. 611 40.000 S-din;

KONČAN Konrad za izboljšanje iztakanja emajla 10.000 S-din;

KAJBA Ivan za zaščito pri struženju avtokoles 50.000 S-din;

JANEŽIČ Vili in LUKMAN Ivan za izboljšanje ventilacije pri tehtanju emajlnih surovin 80.000 S-din;

PLAVC Maks za nadomestitev sintetičnega magnezita z naravnim 360.000 S-din;

Ing. JOŠT Jože za nadomestitev frit XL 100 s frito 123 300.000 S-din;

STROPNIK Leopold za izboljšanje izmetačev na stiskalnicah 30.000 S-din;

ŠTORMAN Ivan za izboljšave na »Ruthner« lužilnem stroju 200.000 S-din;

ing. SENCAR Peter za mletje naravnega magnezita 35.640 S-din odškodnine.

Skupno so predlagatelji raznih izboljšav prejeli za prihranke ugotovljene v letu 1966 kot to predvideva pravilnik o nagrajevanju predlogov tehničnih izboljšav 4.653.672 S-dinarjev nagrad oziroma odškodnine.



GLOBUS

Znani francoski državni koncern RENAULT je v zadnjih mesecih sklenil številne sporazume z vzhodnoevropskimi državami o montaži in licenčni proizvodnji njegovih tipov avtomobilov. Največji razmah bo dosegla licenčna proizvodnja Renaultovih tipov v SSSR, vendar misli tudi Bolgarija že leta 1970 proizvajati 80 tisoč vozil po načrtih te francoske firme.

Povprečni delovni teden industrijskih delavcev je v svetu dokaj različen. Najkrajši delovni teden imata ZDA z 41,3 ure ter Kanada z 41,2 ure. V Zapadni Evropi prednjači Avstrija s povprečnim delovnim tednom 43,8 ur, ZR Nemčija s 44,1 ur, Švica s 44,9 ur, Francija s 45,5 ur ter Velika Britanija s 45,1 ur. Interesantno je, da se je delovni teden v ZR Nemčiji v letu 1965 podaljšal v povprečju za 1 odstotek.

Italijanska industrija gospodinskih strojev in aparatov je prva v Evropi in druga na svetu. Še pred desetimi leti je Italija krila iz uvoza 95 odstotkov svojih potreb po gospodinskih aparatih, sedaj pa je postala glavni izvoznik teh izdelkov. Letošnja vrednost izvoza bo dosegla 105 milijard lir. V celoti je v tej gospodarski panogi 126 podjetij, ki zaposluje 28 tisoč ljudi. Vrednost proizvodnje te industrijske panoge je porasla od 42 milijard lir v letu 1957 na 230 milijard lir v lanskem letu. Izvoz leta 1965 je bil v celotni proizvodnji udeležen s 45 odstotki.

Vrednost proizvodnje aluminijaste posode, gospodinskih in kuhinjskih predmetov ter jedilnega pribora je znašala leta 1966 blizu 92 milijonov DM. Proizvodnja aluminijaste posode se je v zadnjih 2 letih ponovno nekoliko učvrstila zaradi uvedbe sodobnih premazov na bazi plastičnih mas kot so to telefonski in hostafloński premazi. Ti premazi se nenehno izboljšujejo in so danes v mnogih primerih že tudi odporni na drgnjenje in razrezovanje.

Vloga družbeno političnih organizacij pri kandididiranju članov kolektiva za člane organov upravljanja

Dobra izbira kandidatov za organe upravljanja je v mnogem odvisna od aktivnosti družbeno političnih organizacij pred zbori delovnih ljudi na katerih se kandidati sprejemajo. Izhajajoč iz dejstva, da so vsi člani kolektiva člani sindikalne podružnice, mora biti pri izbiri kandidatov ta družbeno politična organizacija poleg zveze komunistov in zveze mladine najbolj aktivna. Vse družbeno politične organizacije pa se morajo nepopustljivo boriti proti raznim elementom, ki skušajo prikazovati pomen volitev v povsem drugačni luči kot je dejanski. Nekateri hujšaki nastopajo s parolo čes, da nihče ne bo hotel sprejeti kandidature zaradi tega ali onega vzroka, da organi upravljanja ne odigravajo svoje vloge tako kot bi morali, da so vanje izvoljeni vedno eni in isti, da ni vse skupaj nič in ne vem kaj še vse natvezajo vsakemu kdor jih hoče poslušati. Kolikor smo jih doslej lahko slišali so to ljudje, ki niso z ničemer zadovoljni, ki samo mnogo govore, toda nič ne delajo in da bi svojo nedelavnost prikrili si izmišljajo vse kar je mogoče. Glavno je zanje, da jih lahko kdo posluša. Oni so vse. So v besedah najbolj aktivni, se borijo za delovno ljudstvo, imajo take in take zasluge in tako naprej. Predstavljajo se kot »veliki advokati delavskega samoupravljanja.« Oni niso nič krivi, krivi so vse »tisti drugi«.

Tako torej! Taka naj bi bila po njihovem mnenju in aktivnosti naša predvolilna kampa-nja. Nedvomno je, da morajo

družbeno politične organizacije take demagoške pojave ostro obsoditi in usmeriti politično dejavnost v pravo smer tj. v smer izbora kandidatov pri čemer je potrebno povedati vsakomur tisto kar je resnično ter odstraniti vse škodljive vplive za razvoj samoupravljanja.

Za politično aktivnost morajo skrbeti vsi sindikalni odbori, osnovne organizacije Zveze komunistov in mladinski aktivni. Pri tem pa ni izvezt tudi aktiv združenja zveze borcev NOV.

Pri raznih dezinformacijah je treba omeniti zlasti tiste, ki za- devajo osebne dohodke. Znan je slučaj raznih dezinformacij, ki so bile obravnavane celo na zasedanju delavskega sveta, kjer so člani delavskega sveta zahtevali gotova pojasnila. Ta pojasnila so bila dana. Sedaj dobi vsak član kolektiva pri izplačilu osebnega dohodka kratek pregled gibanja plač. Poleg tega dobe vsi organi upravljanja v podjetju poročilo o gibanju osebnih dohodkov za vsak mesec posebej.

Ker nekaterim elementom ni uspelo »informiranje« o osebnih dohodkih, so torej prešli na drugo temo — volitve. Toda naš kolektiv spozna kaj hitro take metode pa tudi ljudi, ki jih uporabljajo. Nedvomno bodo kandidacijski zbori delovnih ljudi naredili temu konec zlasti pa volitve, ki bodo kot vedno potrdile, da naš proizvajalec ceni oblast, ki si jo je v dolgotrajni borbi v zgodovini delavskega gibanja in naši revoluciji priboril delavski razred Jugoslavije.



Naša udeležba na spomladanskem velesejmu v Kölnu

podjetjem posebno povoljnih pogojev prodaje, ki jih morajo akceptirati proti več kupcem, da bi sklenili posle in s tem zagotovili vsaj določen obseg svoje proizvodnje.

Na splošno velja ugotovitev, da je bilo zelo malo zanimanja za gospodinjke in kovinske izdelke za trajno rabo, katerih prodaja že nekaj mesecev stagnira. Trgovina je disponirala predvsem pri cenejših vrstah blaga, za katerega se opredeljujejo potrošniki, zaradi zmanjšane kupne moči. In ob takem razpoloženju in razvoju je tudi naše podjetje letos sklenilo kupčije za večje število vagonskih pošiljk komercialne emailirane posode v črno-sivi, predvsem pa v pastelni izvedbi. Tudi NOVUM posodo je mogoče plasirati v Zvezni republiki Nemčiji, Švedski, Avstriji, Belgiji in Kanadi; čeprav gre pri tem za prve večje poskusne količine.

Proizvajalci težke emailirane posode pa so nasprotno tožili, da ta posoda trenutno ne gre dobro v prodajo, ker jim je uvozno blago španskega porekla, ki že dobro leto doteka v ZR Nemčijo po nizkih cenah, pokvarilo njihovo tržišče, ki so ga doslej zahodnoevropski proizvajalci sami držali čvrsto v rokah. Nemški in francoski proizvajalci emailirane posode pa si obetajo v zadnjem času ugodne perspektive prodaje predvsem v izvozu na druga zahodnoevropska in severnoameriška tržišča. Resnično, blago vseh vodilnih nemških proizvajalcev je v zadnjem času možno najti v vsak večji trgovski hiši Avstrije, Francije, Belgije, Anglije, Holandije, Danske in vseh nordijskih državah. V tem pogledu sta zahodnonemška in francoska emailirna industrija po dolgih letih utrudljive brezperspektivnosti bodočega plasmata emailirane posode v borbi z ostalimi novimi konkurenčnimi materiali pričakovali nekoliko boljše čase. Seveda so to svojo afirmacijo dosegli proizvajalci emailirane posode, predvsem z znatnim izboljšanjem kvalitete, modernejšimi oblikovnimi in barvnimi izvedbami, poživitev pa so prinesli tudi razni teflonski in hosteflonski premazi ob obilnih in v večini primerov dragih propagandnih in reklamnih akcijah.

Naš razstaveni prostor v hali III. A je tudi letos meril 15 m² in je bil sorazmerno okusno opremljen tako s primernim napisom firme kot tudi s primerno izbranimi sortimenti raznobarnih vrst posode, ki so dajali prijeten izgled našemu razstavnemu prostoru. Poleg raznih sortimentov emailirane

posode smo razstavili tudi pocinkane vedrice. Nehote pa žal nismo razstavili kotličev, čajnikov in drugih starejših oblik posode, ki jih danes trgovina zunaj v vedno večji meri spet uvaža v svoj prodajni asortiment, vendar s ciljem, da bi ti izdelki stare oblike služili kot dekorativni predmeti v stanovanjih. To povpraševanje je pri pravilo že tudi prve nemške tovarne emailirane posode, da so ponovno pričele s proizvodnjo teh — »old style« izdelkov, ki jih je mogoče najti kot reprezentativne izdelke v izložbah največjih trgovskih hiš.

Med razstavljenimi izdelki emailirane posode prevladuje posoda v modernih intenzivnih barvah (petrolnozelena, temnejši modri, vinski in češnjevo rdeči in zlatorjavi), ki jih proizvajalci opredeljujejo v mnogih primerih z mednarodnimi oznakami za barve kot npr. za zlatorjavo »curry«, kobaltno modra ali strato-modra (po barvi stratosfere — vesolja?).

Proizvajalci gospodinskih predmetov za trajno uporabo so prikazali na desetine raznih vrst električnih in plinskih štedilnikov, peči na olje, dodatnih peči in štedilnikov, desetine modelov pomivalnih omaric, avtomatskih strojev za pranje perila in pranje posode. Barve peči na olje se v glavnem ujemajo z barvnimi izvedbami enakega našega izdelka, vendar pa je njihov zunanji izgled privlačnejši, saj uporabljajo v ta namen razne dekorativne letvice,

znake in podobno. Peči na olje je zastiditi do zmožljivosti 12.500 Kcal/h, pri tem pa so modeli peči z večjimi kapacitetami v večini primerov opremljeni z dvema izgorevalnima loncema. Avtomatski električni vžig ima le manjše število peči na olje, ker se — baje — ta vžig ne obnese v praksi. Podrobnejši ogled razstavljenih modelov pa kaže, da proizvajalci vgrajujejo regulatorje raznih porekl, kar pa velja tudi za izgorevalne lonce. Stroji za pomivanje posode nemške proizvodnje — z izjemo firme MILE — Werke — se borijo na trgu z znatno cenejšimi ameriški in angleškimi modeli in nemški proizvajalci tožijo, da še vedno niso kos velikim finančnim izdatkom, ki bi jih zahtevali novi, cenejši modeli strojev za pranje posode, ker nimajo zagotovila, da jih bo mogoče plasirati v enako velikih serijah kot je to danes pri avtomatskih strojih za pranje perila. Pocenitev pralnih strojev za posodo iščejo nemški proizvajalci v vžigani lakirani izvedbi ohlaj, slabših kvalitetah nerjavečega materiala za notranjo opremo strojev itd. Izgleda pa, da je pritisk na ceneje modele teh strojev prodnega pomena in v neposredni zvezi z manjšimi zasluzki zahodnoevropskih potrošnikov.

Znak ob naslovu je simbol kölnskega velesejma in pomeni hkrati velesejem (Messe) in obris znane katedrale v tem mestu.

Delavska univerza za vas

CETRTEK, 16. marca ob 19,30 predava v veliki dvorani Narodnega doma znani novinar TT Henrik Ubelajs o Grenoblu — prizorišču zimske olimpijade 1968 (spor na predolimpijskem tekmovanju 1967). Vstop brezplačen.

CETRTEK, 23. marca se vam bodo predstavili vodilni ljudje naše Televizije in vam govorili o problemih televizije. Odgovarjali bodo vprašanja glede slabega sprejema, slabih podnaslovov pri filmskih in drugih oddajah, programu in dr. Opozarjamo Celjane in okoličane, da lahko vprašanja, na katera bi želeli imeti odgovore, sporoče organizatorjem že prej, da bodo na nekatera splošna vprašanja odgovorili že v tedenski prilogi Dela. Vstop je brezplačen.

CETRTEK, 30. marca ob 19,30 SVET NA ZASLONU. V tej oddaji bodo sodelovali znani znanjenci — in notranje — politični komentatorji Dela in RTV Ljubljana. Oddajo bo vodil zna-

ni novinar Dela Bogdan Počučnik. Sodeluje tudi znani tržaški novinar Drago Košmrl. Vstop je brezplačen.

CETRTEK, 6. aprila ob 19,30 bomo v veliki dvorani Narodnega doma predstavili še preostale Celjane, ki na prvi prireditvi zaradi zadržanosti niso nastopili in to: Sonjo Drakslerjevo, Nado Sevškovo, Milana Gorenška in Lojzeta Rozmana. Spremljava pevec Breda Rajh-Divjakova. V uvodu bo Milan Stanite obujal spomine na prva poveljna leta našega celjskega gledališča. Za to prireditve bomo zbirali prostovoljne prispevke.

PETEK, 7. aprila ob 17. in 20. uri nastop Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič. Vstopnina k popoldanskemu koncertu, ki je namenjen predvsem mladini, znaša 0,50 N-din (petdeset starih dinarjev), za večerni koncert so vstopnice v prodaji pri blagajni kina Dom, Ljubljanska cesta.

Letošnji mednarodni sejem gospodinskih in kovinskih izdelkov v Kölnu, ki je — kot vsako leto — odprl svoja vrata za 4 dni potencialnim kupcem v času od 23. do 26. februarja, sovpada v čas občutne gospodarske stagnacije, ki zanj bolujejo vsa nacionalna gospodarstva v Zahodni Evropi. Pomanjkanje kapitala in obratnih sredstev, skrajšanje delovnega časa v vseh vejah industrije, vsakodnevni masovni odpusti zaposlenih delavcev v industriji, občutno manjša kupna moč prebivalstva in podobno — so jasno prišli do izraza tudi v letošnjih poslovnih rezultatih tega vodilnega velesejma kovinske stroke v celotnem zapadnem svetu.

Nič čudnega ni torej, če je večina razstavljalcev na tem sejmu ugotavljala umirjeni tempo komercialnih poslov, ki je prevladoval ves čas. Zahodnonemški, belgijski in holandski kupci so zato izkoristili to razstavno prireditve predvsem za analizo dobavnih možnosti in cen proizvajalcev, vzdrževali pa so se vsakega večjega nakupa v pričakovanju nadaljnjega razvoja gospodarskih gibanj v tem delu sveta. Nasprotno pa so številni kupci iz ZDA, Kanade, Avstrije in nordijskih držav smeleje zaključevali pogodbe o nakupu blaga in v tem pogledu je ta sejem spet potrdil svojo mednarodno vlogo.

Ogromne površine razstavnih prostorov so bile do zadnjega kotička zasedene z razstavljalci, ki so na sejmu pokazali, — ne samo svoj standardni sortiment izdelkov — ampak tudi precej prototipov, s katerimi so testirali prodajne možnosti. Poznavalci sejma pa trdijo, da je bilo tokrat manj novih izdelkov in tolmačijo to ugotovitev v večjo opreznostjo proizvajalcev, ki se ne želijo izpostaviti stroškom osvajanja novih izdelkov za blago, ki zanj niso gotovi, da ga bodo lahko prodali v zadolgovitih količinah. Poznavalci sejma tudi ne morejo mimo dejstva, da so razstavljalci letos skrihoteli odkriti konkurenčnim vali svoje cenike in tako niso

Nov način spremljanja izvršitve operativnega plana proizvodnje

Z mesecem marcem smo začeli po novem načinu spremljati izvršitev operativnega plana proizvodnje. Za ta način smo se odločili zato, da bi bolj nazorno prikazali kako se izpolnjuje dnevni in skupni plan. V ta namen smo začeli risati »prikaze« (grafikone) in to za posamezne ekonomske enote in podjetje kot celoto. Ti prikazi so obešeni na razglasnih deskah v vsaki ekonomski enoti, za celo podjetje pa v surovinskem oddelku, emajlirnici, skladišču gotovih izdelkov in v upravnem posloppju.

Večkrat opažam, da se zjutraj, ko vnašam dnevne podatke v te grafikone zbere okoli mene več delavcev in me sprašujejo: »Razložite nam to, mi tega nič ne razumemo«, ali »Sem član obratnega delavskega sveta, pa vas prosim, če mi razložite, kaj pomenijo posamezne črte v tem prikazu, da bom lahko razložil mojim delavcem«. Takšna in podobna vprašanja so me navedla na to, da v nekaj vrsticah obrazložim, kako se ta prikaz bere.

— Vodoravna črta je razdeljena na 26 delov, vsak del predstavlja en delovni dan.

— Navpična črta je razdeljena na prikazu za celo podjetje na 9 delov, za ekonomske enote pa na 14 delov. Vsak del pomeni 10 %.

— Debela vodoravna črta na-

risana od številke 100 predstavlja 100 % izpolnitev plana.

— Cela — strnjena — črta, ki jo dnevno vrisujemo predstavlja dnevno izvršitev plana.

— Prekinjena črta pa pomeni, kako je plan dosežen od začetka meseca do tega dne.

— Pod mrežo prikaza je razpredelnica, v kateri so količinski podatki o dnevnem planu, o dnevni proizvodnji in o planu do tega dne ter o proizvodnji do tega dne.

— Pod temi podatki pa so še vpisani datumi delovnih dni.

Ko smo sedaj spoznali, kaj pomenijo posamezni znaki v teh prikazih, še na kratko o tem, kako te znake beremo. Če plana ne dosegamo, sta obe črti, torej strnjena cela in prekinjena pod debelo vodoravno črto, ki predstavlja 100 % izvršitev plana. V kolikor je dnevni in skupni plan dosežen, doseže ustrezna črta debelo vodoravno črto (100 %), če pa je plan presežen se pa dvigne nad njo.

Številke ob navpični črti pa nam omogočijo, da točno odčrtamo, kako je bil dosežen plan v posameznih dnevih.

Nazadnje naj še pripomnim, da so v prikazih za celo podjetje podatki za blagovni plan in proizvodnjo, medtem ko so v prikazih za ekonomske enote podatki o skupnem planu in proizvodnji.

Ivanka Bajuk

V smislu čl. 30 Pravilnika o pospeševanju stanovanjske izgradnje in dodeljevanju stanovanj razpisujemo

NATEČAJ

za posojilo iz stanovanjskega sklada za gradnjo stanovanjskih hiš.

1. Za posojilo, se lahko prijavi vsi člani kolektiva, ki imajo najmanj 5 let delovnega staža v podjetju in imajo možnost za najmanj 10 letno nadaljnje delo v podjetju.

2. Skupni natečajni znesek znaša N-din 140.000. Najvišji znesek posojila, ki ga lahko dobi posameznik bo določila komisija na podlagi prijav in razpoložljivih sredstev.

Pogoji za dodelitev posojila so naslednji:

— da ima gradbeno dovoljenje;

— da je zemljiško knjižni lastnik gradbene parcele, oziroma ima uporabno pravico za zemljišče;

— da je kreditno sposoben;

— da gradi v pasu 10 km od

podjetja oz. po določilih pravilnika;

— najdaljši odplačilni rok znaša 30 let;

— najmanjša obrestna mera je 2 %.

Prednost pri dodeljevanju posojil imajo prosilci:

— ki bodo po dograditvi s posojilom izpraznili družinsko stanovanje, ki je last podjetja;

— strokovni delavci, ki so nujno potrebni podjetju;

— z večjo lastno udeležbo;

— ki se obvežejo za krajši odplačilni rok;

— ki nimajo stanovanja, ali imajo neprimerno stanovanje upoštevajoč merila, določena v pravilniku;

— katerih člani ožje družine so zaposleni v podjetju.

Udeležba na natečaju je pismena in mora vsebovati naslednje podatke:

— ime in priimek, rojstni po-

Izguba tovariša

Le malokateri izmed članov kolektiva ni poznal tovariša Toneta Korajžije, ki je posvetil vse svoje življenje delu v naši tovarni, v prostem času pa je bil odličen športnik-nogometaš, še pozneje pa izredno čislani in preizkušen nogometni sodnik.

41 let je tovariš Tone delal in ustvarjal v našem podjetju. V 41. letih svoje

vodja. Povsod, kjer se je pri delu kaj zataknilo, je tovariš Tone priskočil na pomoč ter z svojimi ogromnimi izkušnjami hitro odpravil napako.

Pred dnevi pa smo zvedeli žalostno vest, da našega Toneta ne bo več med nas, odšel je v večni pokoj po težki in mučni bolezni. Vsak, ki ga je poznal, je vedel, da si je želel iti v pokoj še poln življenja, toda kruta usoda je želela drugače, ni mu namenila mirnega upokojenčevega življenja.

Sportna publika ga bo pogrešala na naših igriščih, kjer je bil priljubljen, pošten in nad vse objektivni nogometni sodnik. Nogometaši širom ožje domovine se ga bodo vedno spominjali kot dobrega učitelja, pa tudi poštenega sodnika pri presoji prekrškov. Torej naš Tone je odšel. Od njega se je poslovilo mnogo članov našega kolektiva, športnikov, prišle so športne delegacije iz Celja in Maribora. Nogometni sodniki iz Celja pa so mu držali častno stražo.

Lahka mu naj bo njegova priljubljena slovenska zemlja.



ga dela je mnogo prispeval k kvaliteti emajliranih izdelkov, bil je priljubljen med sodelavci kot izmeno-

Kaj pa naše podjetje?

Godba — le malo je manjkalo, da ni zamudila, kajti bil je obljubljen avtobus za godbenike in pevce, toda avtobusa do 15. ure ni bilo. Kdo je temu kriv ni znano, krivec, da ni bilo obljubljenega avtobusa pa gotovo obstoja?! Zakaj ni bilo napovedanih pevcev, da bi tovarišu Tonetu v slovo zapeli v njegovem priljubljenem slovenskem jeziku, tudi ni znano, vemo pa za žalostno dejstvo,

da našemu delavcu, ki je 41 let svojega življenja posvetil ustvarjanju v podjetju ni zapel pevski zbor v slovo. Nekdo je gotovo tudi tu pozabil na to »malenkost«.

Kljub temu je bil pogreb veličasten. Verjetno je vsak čutil v sebi bol, da Toneta ni več med nami. Tovariš Tone pa nam bo ostal vedno v lepem spominu.

Mirko Ekselenski

datki, delovno mesto, delovna enota in čas nepretrgane zaposlitve v podjetju;

— objekt, ki ga prosilec namerava zgraditi z opisom glavnih gradbenih stanovanjskih karakteristik in prepis gradbenega dovoljenja;

— faza dograditve objekta v času prošnje za posojilo;

— višina že vloženih sredstev in predvidena predračunska vrednost;

— višina posojila in rok vračanja;

— podatki o sedanjem stanovanju z navedbo lastnika zgradbe ter rok izpraznitve.

Prošnje vložite v vložišču na sobi 13 do vključno 25. marca.

IZ NOVEGA PRAVILNIKA O DELOVNIH RAZMERJIH

V skladu z novimi zakonitimi predpisi o delovnih razmerjih je bil pripravljen in sprejet nov pravilnik o delovnih razmerjih podjetja. Pravilnik je dobil veljavo ter se uporablja od 1. januarja 1967 dalje. Da bi se lahko seznanili z novim pravilnikom in njegovimi določili, je bil pravilnik razmnožen ter dostavljen vodstvom delovnih enot, vodilnim delavcem in drugim organom v podjetju, kjer je na voljo vsem članom delovne skupnosti podjetja.

V čem so bistvene spremembe od dosedanjega pravilnika o delovnih razmerjih?

Kot temeljno načelo je postavljeno načelo *samoupravljanja* tudi za področje delovnih razmerij. To pomeni, da se o pravicah in dolžnostih delavcev z ozirom na delo in delovno razmerje odloča po načelih delavskega samoupravljanja ter da ne more posameznik odločati ne glede na svoj položaj v podjetju o pravicah in dolžnostih delavcev. V vsakem primeru odloča le delovna skupnost oz. od nje izvoljeni organi (sveti, komisije itd.). Na ta način se odloča v vseh primerih bodisi, da gre za sprejemanje na delo, koriščenje pravic delavcev v teku delovnega razmerja, odločanje o kršitvah delovnih dolžnosti, o odškodninski odgovornosti, o prenehanju dela oz. delovnega razmerja. Le v izjemnih primerih, kadar gre za izredne okoliščine ali višjo silo lahko odredi posamezni vodilni delavec razne preemestitve ali izda druge ukrepe delavcem glede dela oz. njihovih pravic iz delovnega razmerja.

Kot posledica načela ukrepanja na področju delovnih razmerij o načelih delavskega samoupravljanja je postavljeno načelo *javnosti*. To pomeni, da ima delavec pravico prisostvovati na sejah zborov delovnih ljudi, svetov, komisij, delavskega sveta in drugih organov, kadar se odloča o njegovih pravicah glede dela in glede delovnega razmerja.

Sprejem na nezasedena delovna mesta novih delavcev izven podjetja se pri vodilnih delavcih izvrši na podlagi javnega razpisa, pri drugih delavcih na podlagi objave zavodu za zaposlovanje. Z novim pravilnikom je sedaj določeno, da se smejo na novo sprejemati na delo oz. določena delovna mesta v podjetju le delavci, ki izpolnjujejo pogoje (glede strokovnosti, delovne usposobljenosti in druge pogoje), ki se zahtevajo za delovno mesto po razpisu odn. objavi. Vsaka postavitev delavca odn. sprejem delavca na delo v podjetje, če bi ne izpolnjeval delovnih pogojev, se razveljavi.

Če so delavci za zasedbo izpraznjenih delovnih mest v podjetju že na razpolago ter jih ni potrebno sprejemati od zunaj v podjetje, se izvrši zasedba teh delovnih mest s preemestitvijo oz. razporeditvijo delavcev na ta delovna mesta. Razporeditev se glasi na željo delavcev oz. z njihovim pristankom ter se pred preemestitvami objavi prosta delovna mesta na vpogled članom delovne skupnosti. Tudi pri teh preemestitvah se mora upoštevati, da delavec izpolnjuje pogoje glede delovne usposobljenosti za delovna mesta, na katera se premeščajo.

Premeščanje ali razporejanje delavcev na druga delovna mesta je s pravilnikom o del. razmerjih podrobneje urejeno. Začasno premeščanje je dopustno brez privolitve delavcev odn. njihovega pristanka v določenih primerih, kadar je to nujno po potrebo zaradi posebnih okoliščin višje sile, vendar se te preemestitve izvrše lahko le za toliko časa, dokler trajajo te okoliščine oz. višja sila, najdalj pa za 3 mesece.

Stalne preemestitve na druga delovna mesta se lahko izvajajo le v okviru strokovne (delovne) usposobljenosti delavcev in to praviloma le z njihovim pristankom. Izjeme od tega pravila, da namreč ni potreben pristatek delavca za takšne preemestitve, je le v tistih primerih, kadar so preemestitve nujno potrebne zaradi nemotene proizvodnje in poslovanja in je treba takoj z ustrezno strokovno usposobljenim delavcem zasedati delovno mesto, ali kadar gre za zasedbo na delovnih mestih, kjer se ne zahteva strokovna usposobljenost ali kadar gre za krajši čas in delo ne bi trajalo več kot 3 mesece. Privoljenje delavca tudi ni potrebno takrat, kadar se izvrši stalna preemestitev na drugo delovno mesto zaradi neuspešnega opravljanja dela na dosedanjem delovnem mestu, ki je posledica neustreznosti ali zmanjšane delavčeve delovne usposobljenosti ali zaradi neuspešnega opravljanja dela, ki je posledica malomarnega odnosa do dela. Premestitev se izvrši po odredbi pristojne komisije za delovna razmerja, vendar mora predhodno še ugotoviti posebna strokovna komisija, ali je delavec neuspešno opravljal delo oz. mora biti na razpolago za neuspešno opravljanje dela pri malomarnem odnosu do dela razne odločbe in druga dokumentacija, iz katere je razvidna malomarnost pri delu.

Poskusno delo po določilih novega pravilnika je drugače urejeno kot doslej. Poskusno

delo se lahko določa pri delavcih, ki se na novo sprejemajo v podjetje ter le pri tistih delavcih, ki se sprejemajo na delovna mesta, za katera se zahteva poklicna šola, srednja, višja ali visoka strokovna izobrazba ter za delovna mesta, kjer se zahtevajo posebni zdravstveni pogoji. V vsakem primeru posebej odredi poskusno delo komisija za delovna razmerja, če smatra, da je potrebno delavca pred dokončno razporeditvijo preizkusiti. Poskusno delo pa se ne more zahtevati pri delavcih, ki se sprejemajo na vodilna strokovna delovna mesta in pri pripravnikih ter pri drugih delovnih mestih, kjer se ne zahteva posebna delovna oz. strokovna usposobljenost.

Zaščita žena in mladine je ostala v bistvu ista, kot je bila doslej, ter je pravtako za nočno delo žena in mladine izpod 18 let potrebno posebno dovoljenje oblastvenega organa.

Delovno razmerje traja praviloma nedoločen čas, v primerih, kjer gre za delovno razmerje za določen čas ali za delo s skrajšanim delovnim časom, so v pravilniku posebna določila. S tem v zvezi bi bilo omeniti, da se poleg glavnega direktorja sedaj volijo tudi delavci, ki delajo na vodilnih strokovnih delovnih mestih v podjetju. Volitev se vršijo vsaka 4 leta. Prvi razpis volitev za vodilna strokovna delovna mesta se bo v skladu s določili zakona o demnih sklepih o urejanju delovnih delovnih razmerjih moral izvršiti leta 1970.

Določila o letnih in drugih dopustih so v novem pravilniku v bistvu ista, kot smo jih imeli v prejšnjem pravilniku in začasnih ukrepih o urejanju delovnih razmerij, ki jih je sprejel delavski svet v letu 1966 in 1965, ter so veljala do konca leta 1966. Spremenjena je le tabela pri kriteriju delovna doba za določanje letnega dopusta in sicer tako, da po tem kriteriju znaša letni dopust pri delovni dobi do 5 let 13 dni in ne 10 dni kot doslej, na to se pa vsake 5 let poveča za 3 dni. S tem je popravljeno to, da dobijo lahko delavci, ki so zaposleni na delovnih mestih, kjer je zdravju škodljivo delo pa še nimajo več kot 5 let delovne dobe, 17 delovnih dni letnega dopusta, dočim so doslej imeli lahko največ 14 dni tako kot drugi delavci z enako delovno dobo, ki so delali na delovnih mestih brez zdravju škodljivih okoliščin ali nevarnosti poklicnih obolenj. Spremenjen je tudi kriterij pri določanju letnega dopusta po šolski izobrazbi oz. strokovni usposobljenosti tako, da

se upoštevajo le redne oz. poklicne šole in to z manjšim številom dni kot doslej.

Glede na to, da naj bi se z uveljavitvijo novega zakona o delovnih razmerjih odpravili vsi ostanki delovnega razmerja kot meznega razmerja ter naj bi bil delavec hkrati samoupravljalec in delavec član delovne skupnosti podjetja, so temu primerno v zakonu kot tudi v pravilniku strožja določila glede odgovornosti delavcev kot članov delovne skupnosti glede izvrševanja dela in svojih dolžnosti kot člani delovne skupnosti in tudi odškodninske odgovornosti. Tako je npr. vsak neopravičen izostanek z dela težka kršitev delovnih dolžnosti. Pravtako so težke kršitve delovnih dolžnosti opustitve prijave vodilnih delavcev glede zapaženih in ugotovljenih kršitev delovnih dolžnosti ali glede povzročenih škod. Nadalje neizvršitev sklepov organov samoupravljanja in drugih organov od strani vodilnih delavcev, ki so dolžni te sklepe izvršiti, ter sploh vsako dejanje, ki sicer ovira in onemogoča pravilno poslovanje podjetja. Poleg že doslej poznanih kršitev delovnih dolžnosti je npr. težja kršitev delovnih dolžnosti tudi iznašanje netočnih in nepravilnih podatkov o poslovanju, o delavcih in njihovem delu organom samoupravljanja, kar ima za posledico nepravilno sklepanje organov samoupravljanja. V pogledu materialne odgovornosti so tudi določila glede dolžnosti povračila škod podjetju, ki jo povzroči delavec na delu ali v zvezi z delom, namenoma ali iz velike nepazljivosti oz. malomarnosti.

O kršitvah delovnih dolžnosti in materialni odgovornosti razpravljajo posebne komisije, ki so določene s statutom podjetja.

V pogledu prenehanja delovnega razmerja so v pravilniku načini prenehanja del. razmerja razdeljeni v tri skupine in sicer tako, da preneha delovno razmerje po volji delavca, (lastna odpoved), po sporazumu ali na podlagi odločbe pristojnega organa (brez privolitve delavca — odpoved podjetja, neodvisno od volje delavca in delovne skupnosti in v drugih z zakonom določenih primerih). Odpovedni roki so od 1 do 5 mesecev glede na dolžino delovne dobe.

Podrobneje so v zakonu kot tudi v pravilniku določila glede prenehanja delovnega razmerja brez privolitve delavca in so sedaj izrecno določeni primeri, kateri so:

(Nadaljev. na nasled. strani)

NOVOSTI V ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

Že konec leta 1966 je zvezna skupščina sprejela sklep, da se prispevki za socialno zavarovanje zmanjšajo od dotedanjih 20,5 % na 19 % od bruto osebnih dohodkov, istočasno pa se za zdravstveno zavarovanje odmeri ne več dotedanjih 7 % marveč le 5 %.

S tako postavljeno stopnjo prispevka za zdravstveno zavarovanje bodo v letu 1967 sredstva za izvajanje zdravstvenih služb znatno nižja. Že v letu 1966 je zdravstvena služba celjskega področja razpolagala z nezadostnimi finančnimi sredstvi, tako da so mnogi zdravstveni zavodi zaključili finančno poslovanje s primanjkljajem (med njimi celjska bolnišnica in zdravstveni dom). V letu 1967 pa bodo zaradi opisanega zmanjšanja prispevka zdravstveni zavodi za neposredno izvajanje zdravstvenega varstva (ki pa naj se ne bi skrčilo) imeli na razpolago okroglih 650 milijonov starih dinarjev manj sredstev kot v letu 1966. To so velika sredstva. Zvezni predpis je to predvideval, zato je tako boleče zmanjšanje sredstev hotel ublažiti z obvezno uvedbo nekaterih sprememb v izvajanju zdravstvenega varstva, ki pa neposredno zadenejo zavarovance same, to se pravi, ob zmanjšanju skupnega prispevka za socialno in zdravstveno zavarovanje je del stroškov za zdravstveno varstvo v obliki denarnih prispevkov prenesel neposredno na koristnike same. V naslednjih odstavkih bom skušal naštetiti te spremembe, zlasti one, ki se neposredno tičejo zavarovancev.

1. Plačevanje nadomestila za čas bolezni (hranarine).

Že sredi leta 1966 so delovne organizacije prevzele obveznost plačevanja hranarine do 3 dni, v letošnjem letu pa prevzemajo plačevanje hranarin vse do 30 dni. Vsaka delovna organizacija pa ima pravico določiti po svojih samoupravnih organih višino tega nadomestila (hranarine), le da ta ne sme biti manjša od 50 % povprečja osebnega dohodka prejšnjega leta in ne višja od 80 — 90 % tega povprečja. Sicer so delovne organizacije že v dosedanjem sistemu same izplačevale hranarino do 30 dni, vendar so od komunalnega zavoda za socialno zavarovanje dobile povračilo v pavšalnem znesku, ki pa v večini primerov ni zadoščal. Odslej pa bodo torej nadomestilo za bolezen do 30 dni plačevale delovne organizacije v celoti same.

O tem vprašanju je že razpravljala naš upravni odbor ter sprejel o načinu plačevanja nadomestila za bolezen do 30

dni članom našega kolektiva sledeče:

1. Za prvih 7 dni izostanka od dela zaradi bolezni ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka v višini 80 % osnove.

2. Za razdobje od 8 do 30 dni izostanka od dela zaradi bolezni ima delavec pravico do nadomestila OD v višini 90 % od osnove.

3. V primeru izostanka z dela zaradi nege obolelega člana družine ima delavec pravico do nadomestila OD v višini:

a) za odraslega 60 % od osnove
b) za otroka 70 % od osnove

4. Za bolezen v primeru nesreče pri delu ima delavec pravico do nadomestila OD po sledečem ključu:

a) za nesreče pri delu na delovnem mestu 100 % od osnove
b) za nesrečo pri delu na delovnem mestu, če je dokazana krivda zavarovanca do 7 dni 70 % od osnove, od 8 do 30 dni 80 % od osnove

c) za nesreče na poti na delo in iz dela do 7 dni 70 % od osnove, od 8 do 30 dni 80 % od osnove

d) za nesreče doma — B poškodbe do 7 dni 60 % od osnove, od 8 do 30 dni 70 % od osnove.

5. Za bolezen pri poklicnem obolenju ima delavec pravico nadomestila OD v višini 100 % od osnove.

6. Če delavec zbolí ali se poškoduje zaradi akutnega stanja vinjenosti, ima pravico do nadomestila OD v višini do 7 dni 50 %, od 7 do 30 dni 60 %.

Dokončno pa bo potrdil te sklepe še na prihodnji seji CDS.

2. Zvezni predpis pa uvaža za leto 1967 tudi neposredni denarni prispevek samih zavarovancev pri koriščenju nekaterih zdravstvenih uslug, zobozdravstvene protetike, očal in ortopedskih pripomočkov, prevozov z rešilnim avtomobilom. Posameznim skupščinam komunalne skupnosti socialnega zavarovanja je bilo prepuščeno, določiti višino prispevka (participacije) za svoje področje. Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Celje je na zadnjem zasedanju sklenila, da se od 1. marca 1967 dalje uvedejo prispevki za naslednje:

a) obvezen za vsakogar je prispevek:

— za obisk zdravnika na bolnikovem domu od vsakega prvega obiska pri isti bolezni (diagnozi): 500 S-din;

— za preglede in zdravljenje akutnih zastrupitev z alkoholom in sicer za prvih 24 ur zdravljenja, stroške zdravljenja v celoti, po 24 urah zdravljenja pa polovico vseh nadaljnjih stroškov.

b) za prevoze z rešilnimi vozili enotno za vsak prevoz, ki ga odobri zdravnik, ne glede na daljavo: 1.000 S-din.

Če prevoza ni odobril zdravnik, plača zavarovana oseba stroške prevoza v celoti.

Prispevek za prevoze z rešilnim avtomobilom pa se ne plača takrat, ko gre za življenjsko nevarne poškodbe, za nalezljive bolezni, za katere je obvezna prijava, ali za duševne bolezni, če je bolnik nevaren za okolico.

c) Za vsak prvi pregled ob isti bolezni pri zdravniku v splošni ambulanti znaša prispevek 300 S-din;

— za specialistični pregled pri zdravniku specialistu, če ga je zavarovana oseba sama zahtevala ali uveljavila, ne pa odredil zdravnik splošne prakse po svoji lastni pobudi: 300 S-din za vsak prvi pregled ob isti bolezni.

Prispevek 300 S-din za takozvani prvi pregled v splošni ambulanti ali pri specialistu pa ni treba plačati v naslednjih primerih:

— za obiske v zdravstvenih zavodih brez zdravniškega pregleda, zgolj zaradi administrativnih storitev (napotnic, potrdil o nezmožnosti za delo, pomovitev receptov itd.);

— za storitve v dispanzerjih ali posvetovalnicah (zdravniški pregledi zdravljenje in posveti) in za patronažne obiske;

— za preglede in storitve v izvajanju medicinske rehabilitacije v zdravstvenem zavodu;

— za zdravniško in drugo

strokovno nego in pomoč ženam v zvezi z nosečnostjo in porodom v zdravstvenem zavodu;

— za preglede in zdravljenje pri nalezljivih boleznih, za katere je obvezna prijava, vsehš tuberkulozo;

— za preglede in zdravljenje pri rakastih obolenjih;

— za preglede in zdravljenje pri sladkorni bolezni;

— za preglede in zdravljenje pri duševnih boleznih in epilepsiji;

— za katerekoli oblike zdravstvenih storitev za otroke in mladino do 15. leta starosti, oziroma do 26. leta, če so zavarovani kot družinski člani ter za vajence in učence poklicnih strokovnih šol s praktičnim poukom;

— za katerekoli oblike zdravstvenih storitev ob primerih življenjsko nevarnih poškodb, nesrečah pri delu in profesionalnih boleznih.

Vse opisane prispevke pobira od zavarovancev zdravstvena ustanova, ki nudi ustrezno uslugo, in jih obračunava z zavodom za socialno zavarovanje skladno z višino sredstev, ki so zdravstveni ustanovi za tekoče leto namenjeni.

Omeniti moramo, da je upravni odbor razpravljal tudi o tem, da bi bili člani kolektiva in njihovi najbližji svojci upravičeni plačila prispevka za gotove zdravstvene storitve, da pa so se s tem v zvež pojavile določene nejasnosti, ter bomo vsled (Nadaljevanje na 12. strani)

NOVI PRAVILNIK

(Nadaljevanje z 9. strani)

— odprava delovnega mesta, oz. zmanjšanje števila delavcev na delovnem mestu;

— zmanjšana delovna sposobnost delavca, ki ne zadovoljuje več zahtevam delovnega mesta;

— prenehanje dela z izpolnitvijo polne pokojninske dobe;

— odklonitev delovnega mesta delavca, ki ni bil ponovno izbran na vodilnem delovnem mestu.

Za vse te primere mora biti podana ugotovitev po točno določenem postopku pristojnih organov v podjetju, preden pride lahko do prenehanja delovnega razmerja.

Pravilnik vsebuje tudi druga določila glede načina prenehanja delovnega razmerja zaradi samovoljnega prenehanja dela, kateri način se nekoliko razlikuje od dosedaj izvajanega v praksi. Odstranitve z dela so urejene v statutu in tudi v pra-

vilniku o delovnih razmerjih.

Da bi se člani delovne skupnosti mogli v svojih zadevah, kadar smatrajo, da so jim kršene določene pravice, obračati na pristojne organe v podjetju, je v posebnem poglavju urejen postopek glede uveljavljanja pravic delavcev po delu in iz dela. V samem statutu so določeni organi, ki odločajo o pravicah in dolžnostih delavcev, v pravilniku o delovnih razmerjih so pa še nadalje podrobneje izvedena določila glede pristojnosti teh organov in predvsem glede reševanja pritožb, ki jih člani delovne skupnosti lahko vlagajo zoper prvostopne organe, kadar niso zadovoljni z njihovimi odločbami.

S tem sem podal samo nekatere značilne spremembe in novosti, ki jih vsebuje naš novi pravilnik o delovnih razmerjih ter se nisem spuščal v posamično obdelavo posameznih določil, ker bi to bilo preobširno.

Franc Zupančič

Revalorizacija v zaključni fazi

Pred časom smo v našem glasilu obljubili, da bomo o revalorizaciji osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe še obveščali, kako to izredno važno delo poteka in kakšni rezultati se bodo pokazali.

Danes pa že lahko v grobih obrisih povemo, kakšne rezultate nam je prinesla revalorizacija osnovnih sredstev.

Kot je znano, je celotna težišna dela ležala na odgovorni službi, to je na naloženem knjigovodstvu, ki pa je tesno sodelovalo s strokovnimi skupinami za posamezne grupe osnovnih sredstev in sveda delalo tudi v tesnem stiku z centralno komisijo za izvedbo revalorizacije. Roki so bili izredno kratki, a kljub temu lahko danes mirno trdimo, da je bilo opravljeno ogromno delo zadovoljivo, sicer se analitično v celoti nekončano.

Ko je izšel Zakon o koeficientih so se takoj sestale vse podkomisije sestavljene iz naših znanih strokovnjakov ter dobile potreben material in navodila, da dajo v smislu zakonskih določil svoje predloge za koeficiente, na osnovi teh pa bi opravili revalorizacijo v našem podjetju.

Strokovne podkomisije so nato v rekordnem času analizirale vrednosti naših osnovnih sredstev ter na podlagi teh analiz dale predlog centralni komisiji, da da ta predlog samoupravnim organom v potrditev.

UO podjetja je na svoji seji 24. januarja letos v celoti sprejel predlagane koeficiente. Zatem se je pričela tekma s časom, da smo opravili vse potrebne finančne mahinacije in tako omogočili, da lahko v določenem roku opravimo letni obračun za poslovno leto 1966. S celodnevni delom več dni je bilo tudi to izvršeno in upajmo, da je delo opravljeno zadovoljivo in da lahko že danes prikažemo nekaj rezultatov revalorizacije.

Amortizacijska osnova, to se pravi osnovna vrednost osnovnih sredstev se poveča od 6,2 milijarde na 8,9 milijarde S-dinarjev.

Kaj pa nam prinese povečana amortizacijska osnova?

Večja osnova — večja amortizacija, več amortizacije — več novih sredstev za nova obratna sredstva.

Knjižna vrednost, to je sedanjna vrednost se je povečala za 1,4 milijarde S-dinarjev, to se pravi, da smo s tem povečali dobo amortizacijskih odpisov, kajti v letu 1965 je bila odpisanost podjetja 62,83 %, a po revalorizaciji se odpisanost zmanjša na 56,86 %.

Kaj je amortizacija oziroma odpisi?

Kaj je amortizacijska stopnja? — To je letni odstotek odpisa ali obrabina osnovnega sredstva za nadomestilo, ali pa za nabavo novega stroja. Da pa nam bi bila zadeva bolj jasna, bomo s primerom dokazali, kako se obračunava amortizacija.

Neki stroj ima kupno vrednost 100.000 dinarjev, letna stopnja odpisa pa je 10 %, to se pravi, da bi znašala amortizacija ali odpis 10.000 dinarjev, s katerimi podjetje razpolaga za nabavo novih sredstev. V našem primeru bi bil stroj v celoti odpisan v 10 letih, kar pa je precej dolga doba, saj v večini primerih stroj prej odpove, ne daje več tistega, kar je dal prej. Ravno zavoljo tega se danes gospodarskim organizacijam dopušča možnost, če so kalkulacije dobre in podjetje rentabilno posluje, da lahko podjetje stroj odpiše oziroma amortizira v enem ali v dveh letih in s tem dobi hitro nova sredstva za nabavo opreme. Tako je v letu 1966 izšel novi Zakon o amortizaciji in amortizacijskih stopnjah. Preden pa bomo analizirali pomen amortizacije v našem podjetju bomo skušali v krajši obliki opisati zgodovino amortizacije.

Povojni sistem amortizacije je šel skozi več faz in to od leta 1947 pa do 1951, ko se je amortizacija formirala na bazi povprečnih stroškov proizvodnje in delila na splošni državni amortizacijski sklad, katerega je pripadalo 70 % in na sklad gospodarskih organizacij, ki je dobil ostalih 30 %. Za to obdobje je karakteristična velika koncentracija sredstev amortizacije izven gospodarskih organizacij na račun izgradnje po vojni opustošene domovine. Ta sistem se je še za dve leti to je za leti 1952 in 1953 podaljšal.

Po splošnem popisu imovine v letu 1953 smo prešli v letu 1954 na ekonomski sistem amortizacije, ko smo obračunavali na osnovi vrednosti osnovnih sredstev s predpisanimi stopnjami, ki so osnovane na bazi povprečnega veka trajanja osnovnega sredstva.

Od leta 1954 ostane celotna amortizacija gospodarskim organizacijam, niso pa te mogle v celoti samostojno koristiti teh sredstev, ker je bil večji del blokiran in koriščen za investicije na osnovi potreb centralnih organov. V drugi polovici leta 1957 je del sredstev, ki so služila za investicijsko vzdrževanje, izgubil tretman amortizacije. Stopnje za investicijsko vzdrževanje so podjetja določila po svojih zmognostih in seveda na osnovi potreb.

V letu 1963 je prišlo spet do spremembe v amortizaciji, kjer se je povečala stopnja amortizacije za tista podjetja, ki so svoja sredstva koristila dnevno več kot 16 ur. Ta sistem amortizacije se je obdržal do konca leta 1966.

Že prej smo opisali, da je v letu 1966 izšel novi Zakon o amortizaciji in o amortizacijskih stopnjah, ki so sedaj minimalno določene.

Ko pa govorimo o minimalnih amortizacijskih stopnjah vam naj povemo, da je podjetje do sedaj obračunavalo amortizacijo v okviru zakonskih določil predvsem v opremi od 7 % do 9,8 %.

Novi Zakon o amortizaciji pa daje možnost gospodarskim organizacijam, da lahko obračunavajo amortizacijo najmanj po minimalnih stopnjah, povečanje stopenj pa ni omejeno, to se pravi, da lahko samoupravni organi stopnje po svojih finančnih zmognljivostih tudi povečajo.

Iz novega sistema obračunavanja amortizacije je torej razvidno, da bodo podjetja morala dobro gospodariti, če bodo hotela svoj strojni park obnavljati in s tem izboljšati kvaliteto svojih izdelkov. Torej je pred našim kolektivom možnost, če bomo dobro poslovali, da izboljšamo, oziroma obnovimo naš strojni park, ki je v povprečju star že več kot 30 let.

Iz predračuna amortizacije je razvidno, da bi naša amortizacijska sredstva po minimalnih stopnjah za leto 1967 znašala 458 milijonov S-dinarjev. To so bila skromna sredstva, ki bi nam služila le za najnujnejša nadomestila že popolnoma dotrajanih strojev in naprav.

Razumljivo je torej, da bodo morale odgovorne službe predlagati samoupravnim organom, da bi se stopnja amortizacije za določene skupine osnovnih sredstev povečala in bi s tem dobili več amortizacijskih sredstev, zavedati pa se moramo,

da s tem zmanjšamo obenem tudi dohodek podjetja.

Odgovorne službe so pripravile predlog samoupravnim organom, v katerih skupinah osnovnih sredstev naj bi se povečala stopnja amortizacije in bi s tem povečali amortizacijo na 543 milijonov S-dinarjev. Iz Zakona o amortizaciji osnovnih sredstev delovnih organizacij pa vidimo, da morajo gospodarske organizacije oziroma njihovi samoupravni organi priletni sklep o amortizacijskih stopnjah, pa četudi ostanejo na nivoju zakonsko določenih minimalnih stopenj, kajti v nobenem primeru ne smejo biti nižje od minimalnih. Lahko pa gospodarska organizacija stopnjo amort. za posamezne skupine osnovnih sredstev zviša neomejeno. Ta sistem amortizacije je nekaj popolnoma novega in daje ton popolnega samoupravljanja v gospodarskih organizacijah.

Drug velik in nov režim je tudi koriščenje amortizacije, kajti do sedaj se je amortizacija plačevala in se je lahko koristila po tromesečju, v letu 1967 pa je popolna svoboda in se ukinja plačevanje, torej se lahko koristi amortizacija takoj, ko se obračuna.

V celoti je torej dan z Zakonom o amortizaciji in o amortizacijskih stopnjah nov sistem amortizacije, ki je popolnoma v skladu z intencijami reforme.

Ta novi sistem daje popolnoma proste roke gospodarstvu za kreiranje gospodarske politike odpisa, odnosno proste reprodukcije in s tem hitrejšo modernizacijo našega gospodarstva, kar daje velike možnosti za hitrejšo vključitev v mednarodno delitev dela.

Tako pridemo do dejstva, da je nujno, da si vsi v našem kolektivu prizadevamo, da povečamo kvaliteto in količinsko proizvodnjo, da bi povečali tudi dohodek, saj je to povezano z obratnimi in osnovnimi sredstvi in končno tudi z osebnimi dohodki v naši delovni organizaciji.

Dobro se moramo zavedati, da nam bo nov in sodoben stroj dajal mnogo več, kot naša zastarela strojna oprema.

Ne mislimo pa s tem omaloževati naših dobrih starih strojev, temveč želimo, da bi jih vsak posameznik, ki na njih dela negoval in čistil in mu s tem podaljševal življenjsko dobo, kajti sredstev za nabavo nove opreme, kljub novemu sistemu amortizacije, bo zelo malo. To je razvidno že iz samega predračuna amortizacije.

NOVOSTI V ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

(Nadaljevanje s 1. strani)
tega problematiko v zvezi participacije objavili v naslednji številki Emajlirca, ko bodo stvari izkristalizirane.

3. Mimo pooblastil skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja pa je za vso državo določen prispevek, ki ga ob koriščenju mora zavarovana oseba plačati, v naslednjem: protetična zobozdravstvena de-

la v višini 25 % (zdravljenje zob je brez prispevka), prispevek za očala 2.000 S-din, za razne ortopedske pripomočke (proteze, berglje, invalidski vozički in podobno) pa je določena različna višina v odstotku vrednosti.

4. Prispevek za zdravila se dvigne od dosedanjih 150 na 200 S-din za posamezno zdravilo. Če vrednost kakenga zdravila

ne dosega 200 S-din, se plača seveda le samo višina vrednosti zdravila. Poleg tega pa je z zveznimi predpisi določeno, da morajo zavarovane osebe 183 različnih zdravil plačati v celoti same.

5. Potni stroški in dnevnice. Če mora zavarovanec potovati na pregled ali zdravljenje, dobi povrnjene potne stroške v celoti le na relaciji preko 15 km. Če zaradi pregleda zamudi več kot 12 ur in poleg tega mora prenočevati, dobi povrnjene stroške v višini 3.000 S-din.

6. Oprema novorojenčka. Dosedanja višina podpore za opremo novorojenčka je znašala 15.000 S-din, od 1. 3. 1967 dalje pa bo ta podpora znašala le 10.000 S-din.

7. Zdravljenje v bolnišnicah. Zaenkrat za zdravljenje v bolnišnicah ni uveden denarni prispevek, v kolikor se zavarovana oseba zdravi v zdravstvenih zavodih na področju komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Celje. Če pa želi biti zdravljen v zdravstvenih zavodih drugod, čeprav je tako zdravljenje možno opraviti tudi v zdravstvenih zavodih celjskega območja, mora razliko med običajnimi stroški za tako zdravljenje v Celju in višjimi stroški drugod plačati zavarovana oseba sama. Znano je namreč, da so usluge bolnišnic na drugih področjih znatno dražje kot na oddelkih celjske bolnišnice.

Z gornjim prikazom smo skušali seznaniti člane kolektiva o

zelo pomembnih spremembah v sistemu zdravstvenega zavarovanja, nastalih v letu 1967. O tem mnogo piše dnevni tisk. Vredno si je to prebrati.

Kakorkoli že kritično preso-
jamo te spremembe, menimo,
da ne smemo mimo osnovne
ugotovitve: stremljenje, da sta-
biliziramo gospodarstvo naše
države, ne gre mimo trošenja
ogromnih sredstev za zdravst-
veno zavarovanje. Trošimo jih
malo takrat, če smo zdravi.
Zdravju je torej treba posvetiti
vso skrb, tako na delovnem
mestu kot doma, na poti v služ-
bo in iz službe, z zdravim nači-
nom življenja. Zdravje postaja
vse večji kapital, ki se ga mora-
mo vse bolj zavedati, za njego-
vo ohranjanje moramo zavestno
vse več storiti, vsi, od zdrav-
stvenih delavcev in vodilnih
kadrov tovarne do slehernega
člana kolektiva. Vsaka malo-
marnost do zdravja bo v bodo-
če neposredno prizadela tudi
naš žep. Priznajmo: veliko je
obolenj, ki se jim posameznik
ne more izogniti, te bolnike pri-
krajšati bi bilo krivično, še več
pa je bolezni, ki jih nepremiš-
ljeno povzroče posamezniki sa-
mi; takim bolnikom predvsem
je namenjen samoprispevek.
Koliko nepotrebnih nesreč, pre-
tefov, posledic alkoholizma in
drugih razvad nepremišljeno
žene mnoge v dolgotrajno obo-
levanje. Ali se mnogo takih pri-
merov ne bi dalo preprečiti?
Poglobimo se in premislimo.

Čakš dr. Jože

RAZGLASILA

Zbori delovnih ljudi so bili v predvolilnem obdobju bolj pogostni — prav radi pa bi o njih poročali večkrat — tudi med letom — če bi bili...



V predelovalnici kovin...



V emajlirnici...

Janez Žmavc:

PODSTREŠJE

Igra v dveh delih. Krstna uprizoritev. Premiera 10. marca 1967.

Avtor o svojem delu:

PODSTREŠJE je sodobna igra na temo nekomunikativnosti med ljudmi. Vsebinsko bi jo bilo težje zajeti v pripovedni okvir, če pa bi jo vendarle hoteli okarakterizirati z nastopajočimi osebami, potem gre v njej za mlajšo in starejšo generacijo naših dni. Dva mlada človeka se po plesu zatečeta pred dežjem na neko podstrešje. Se nikoli prej se nista videla, to njuno prvo srečanje, porojeno iz medsebojnih simpatij, teži k neki harmoniji. Ta harmonija ni nikoli absolutna. Sicer bi moral napisati idilo. Že od vsega začetka jo trgajo disakordi. In vendar moramo misliti na FANTA in na DEKLE kot na nekaj harmoničnega, želeli bi si, da bi bila sposobna uresni-

čiti vrednoto, ki je pravimo ljubezen. Že sama negotova, nejasna težnja k tej vrednoti ustvarja nekaj harmoničnega. Ko vdre v njun iščoč svet svet odraslih, je vse zbanalizirano, absurdno, razničeno. Vendar to ni absurdnost bivanja. Morali bi natanko vedeti, zakaj vse to, zakaj absurd. Zakaj se mlada dva ne moreta najti, zakaj je med starima vse tako pošastno negirano in pokopano v preteklost, ki je nemara sploh nikoli nista imela? Ali nam more gledališče vse to razložiti, pojasniti, odgovoriti?

Igra nima didaktičnih namenov, čeravno je v svoji konsekvenci angažirana. Gledalci naj bi sami prišli do svojih zaključkov. Zato je ta igra v nekem smislu poskus nekonvencionalnega (miselnega protimesčanskega) in netradicionalnega gledališča.

ŠPORT

Težave NK Olimp

Povsod se govori in piše o delu nogometnih klubov ND KLADIVAR in ŽNK CELJE, le malo pa zasedimo o delu enega najstarejših nogometnih aktivov v Celju, v našem okolišu o NK OLIMPU.

Po vsej verjetnosti člani kolektiva EMO dobro poznajo, bi lahko rekli, svoje delovne tovarne kot so funkcionarji Delakorda, Jager, Pavlovič, Kremuš Matija in igralce Pimata, Hojnika, Kvartiča itd., ki ves svoj prosti čas posvetijo zelenemu polju, ki pa ostaja nekje v ozadju, čeprav je to najbolj delavski klub v industrijskem centru Gaberja. Zato je naša dolžnost, da nekaj napišemo o naših športnikih, ki so v veliki večini zaposleni v našem podjetju.

Klub se bori z velikimi finančnimi težavami, saj je blagajna pred pričetkom tekmovanja prazna, iz istega vzroka propada tudi igrišče, objekt sam, to je garderobe in stanovanje za oskrbnika. Žalostno je pogledati gradbeni objekt, ki ni bil od dograditve pa do danes ometan. Ali niso to tudi naša skupna sredstva? Ali se res ne more najti nekaj sredstev vsaj za skromno vzdrževanje obstoječega objekta.

Odborniki društva se srčno borijo, da bi obdržali te objekte v vsaj takšnem stanju kot so še danes.

Zavedati se moramo, da ko bodo objekti zaradi nevdzdrževanja propadli, se tudi naš delavec ne bo imel več kje rekreirati po svojem težkem delu, saj igrišče služi za vsa mogoča sindikalna tekmovanja.

Zaradi tega pridemo do prepiranja, da nosi del krivice za takšno stanje tudi naš kolektiv, ki je pred leti s sredstvi in udarniškim delom zgradil športni park zase, danes pa ne more najti vsaj skromnih sredstev, da bi obdržali vsaj tisto kar že obstaja. Res je, da nas je gospodarska reforma prizadela, da ni sredstev niti za najnujnejšo opremo tovarne, toda prepričani bodimo, da bi z malo volje in razumevanja le lahko pomagali, da bi vsaj delno uredili neznosno stanje.

Ali ne bi mogli letno dati npr. del odpadnega materiala vodstvu OLIMPA na razpolago, tega pa bi delno uporabili za ureditev propadajoče ograje, delno pa prodali in s tem dobili sredstva vsaj za najnujnejša popravila.

Lahko damo priznanje fantom, ki redno vadijo že od začetka meseca februarja, kljub

pomanjkanju opreme ter se kljub vsem težavam vestno pripravljajo za bližnjo tekmovalno sezono pod vodstvom trenerja Jožeta Pavliča.

Naši fantje so voljni dela, čeprav so brez osnovne opreme, njihov cilj je osvojitev vsaj drugega mesta v drugi slo-

vensk nogometni ligi. Olimpovci ne obupajte, sredstva vsaj za tekmovalje morajo priti. Res bi bila velika škoda, če bi pričeli omahovati, zato pokažite, da ste res športniki — amaterji v pravem smislu, ne odnehajte, bodite skromni kot ste bili vi in vaši predhodniki še

naprej, in bodite prepričani, da se bodo materialna sredstva našla tudi za vas.

Upajmo, da bodo odgovorni le prisluhnili težavam NK OLIMP ter skušali, vsaj v skromnih oblikah pomagati, da bi se opisane težave vsaj delno odpravile. M. E.

Radioamaterji so tekmovali na UKV contestu

Radioamaterji iz vse Evrope prirejajo vsako leto pet tekmovanj z oddajanjem na ultra kratkih valovih. Kakšno privlačnost ima to tekmovalje vidimo iz tega, da radioamaterji sedijo pri postaji po 24 ur ne pretrgoma.

Ultrakratki valovi imajo to lastnost, da se širijo v vidnem polju; ko zadenejo na zapreko jih zmanjka. Tako uči znanost in teorija. Prav v tem je privlačnost za radioamaterje, ki delno rušijo običajne zakonitosti širjenja radijskih valov. To je neraziskano področje, ker pri širjenju ultra kratkih valov igrajo vlogo razni faktorji, kot so sončne pege, atmosferske razmere itd.

Samo tekmovalje pa sestoji iz naslednjih propozicij:

1. čimveč ustvarjenih zvez z drugimi radioamaterji,
2. upošteva se razdalja od postaje do postaje. Čim večja razdalja, več točk dobi postaja;
3. ali je postaja stabilna na svojem stalnem mestu, ali je izven stalnega kraja, kje v hribih.

Na osnovi števila ustvarjenih zvez, razdalje in drugih pokazateljev se uspeh točkuje. Klub, ki doseže največ točk, je na tekmovalju prvi. Tudi naši radioamaterji so se vključili v tekmovalje, ki je bilo 4. in 5. marca 1967 od 19. ure v soboto do 19. ure v nedeljo.

Posebno so se naši člani razveselili nove postaje, ki je po jakosti enakovredna drugim postajam UKV. V soboto so postajo prepeljali na Svetino in se tam utaborili. Ni manjkalo iznajdljivosti, saj so si pri kmetici izposodili žrd, ga postavili in na vrhu pritrdili anteno.

Ob 19. uri v soboto se je pričelo. Slišati je bilo QZ, QZ kliče Y3EOP na UKV kontest. Na ta poziv so se začele prve postaje oglašati. Prijetna zavest, da govoriš s partnerjem, ki je oddaljen tudi po 600 km in to na UKV valovih. V nedeljo zvečer je bil naslednji rezultat:

- vzpostavljenih je bilo 85 zvez;
- najdaljša zveza je bila od-

daljena 600 km;

— zveze so bile vzpostavljene s klubi v Sloveniji, Hrvaški, Srbiji in Bosni. Nadalje so bile zveze z Italijo (5), Avstrijo (11) in Madžarsko (5).

To je zelo lep uspeh in tovariši računajo najmanj na tretje mesto v Jugoslaviji. Končne rezultate bo objavila Zveza radioamaterjev Jugoslavije po pregledu zvez in izračunu kilometrine. Upajmo, da dobimo plaketo in diplomo.

Delo na UKV postaji pa ni samo šport, ampak se vključuje

jo naši radioamaterji v mrežo postaj za obveščanje v primeru elementarnih nesreč, ko odpoje vse telefonske in ostale komunikacijske zveze. Na ta način se vključujemo v akcijo pripravljenosti za pomoč v nesreči. Važnost vključitve in pomoč se je z akcijo radioamaterjev pokazala pri potresu v Skopju, ko so bili prav slovenski radioamaterji prvi, ki so vzpostavili prve zveze.

Vsem, ki so sodelovali pri tem tekmovalju, čestitamo k uspehu.



Radioamaterji so se izkazali.

OBCINSKA ZVEZA ZA TELESNO KULTURO JAVLJA...

TE DNI BO PRICELO PRVENSTVO EKIP SINDIKALNIH PODRUŽNIC V SAHU, V APRILU PA BO TEKMOVANJE SINDIKALNIH MOSTEV V KEGLJANJU. V KRATKEM BO ZA SINDIKALNA MOSTVA RAZPISANO TEKMOVANJE V VELIKEM NOGOMETU. V OKVIRU TEKMOVANJA SINDIKALNIH PODRUŽNIC BO V TEKU LETOSNJE POMLADI TEKMOVANJE V STRELJANJU MEDTEM KO BODO V POLETNIH MESECIH TEKMOVANJA V PLAVANJU.

V PRIHODNIH DNEH SE BO SESTALA KOMISIJA ZA REKREACIJO Z NEKATERIMI PREDSTAVNIKI SINDIKALNIH PODRUŽNIC IN DRUGIH ORGANIZACIJ TER VSAKO TEKMOVANJE, O ČEMER BODO OBVESTILI VSE OBLIKOVALA TOČEN PROGRAM IN PROPOZICIJE ZA SINDIKALNE PODRUŽNICE.

GLOBUS

Znani nemški proizvajalec gospodinskih predmetov trajne porabe firma Mielewerke je pred kratkim kot prva tovrstna tovarna v ZRN pričela z industrijskim emajliranjem delov gospodinskih predmetov na principu elektrostatičnega nanašanja krovnega emajla v direktnem nanosu. V ta namen uporablja pločevino z nizko vsebino ogljika (izpod 0,05 % C) pri čemer surovo izdelane dele dobro razmašuje, luži in prevleče s tankim slojem niklja. Emajliranje delov zagotavlja s stabilno postavljanimi brizgalnimi pištolami, ki se vključujejo in izključujejo avtomatsko po principu fotocelice ob pomiku surovinsko izdelanih delov na traku. Med predmeti, ki se naj emajlirajo z brizgalno pištolo obstoja elektrostatično polje z napetostjo 100.000 voltov, ki nanaša sliker na dele predmetov. Po takem avtomatskem elektrostatičnem nanašanju emajla se deli sušijo v posebni peči in potem žgejo pri temperaturi 820°C.

Prodaja nerjavečih kuhinjskih predmetov v državah zapadne Evrope hitro raste. Industrija v ZR Nemčiji je v letu 1966 izdelala nerjavečih kuhinjskih predmetov za blizu 130 milijonov DM ali 6 krat več kot leta 1958. Tudi delež nerjavečih pralnikov v celokupni proizvodnji hitro raste ter dosega že 50 % ali preko 650.000 komadov pomivalnih enot. Za razliko do ameriških modelov uporabljajo nemški proizvajalci strojev za pomivanje posode vedno bolj nerjaveči material za notranjo opremo teh strojev. Nemški proizvajalci uporabijo samo v proizvodnji strojev za pranje perila letno blizu 13.000 ton nerjaveče pločevine. Poraba tega visoko vrednega materiala prav tako hitro raste tudi v gradbeništvu, kjer se je potrošnja povečala od 300 ton v letu 1957 na blizu 1600 ton leta 1966. Ocenjujejo, da bo znašala poraba nerjaveče pločevine v gradbeništvu leta 1970 že preko 4000 ton v ZR Nemčiji.

Najvišji družbeni bruto proizvod na prebivalca so v letu 1965 dosegle ZDA z 3482, sledi Kuvajt z 2692, Švedska s 2683, Islandija 2487, Kanada 2447, Svica 2238, Norveška 2080, Danska 2077, ZR Nemčija 1907 itd.

Znana francoska družba Renault bo dobavila madžarski industriji velike količine materiala za proizvodnjo tovornjakov in avtobusov. Hiter porast proizvodnje avtobusov je predviden v tovarni (Ikarus) v Budimpešti, ki bi naj leta 1970 dosegla kapaciteto že preko 7000 avtobusov letno.

Vrstni red najpomembnejših zahodno-evropskih proizvajalcev jekla se nenehno spreminja zaradi stalnih fuzij med dosedaj razdrobljenimi proizvajalci. V rang listi stoji na prvem mestu Thyssen-Hütte v ZR Nemčiji s 86 milijonov ton (7,6 % celotne evropske proizvodnje jekla), sledijo pa: Finsider v Italiji s proizvodnjo 7,5 milijonov ton (ali 6,6 % evropske proizvodnje), skupina Usinor v Franciji s 6,3 milijonov ton jekla (ali 5,5 % evropske proizvodnje), Hoesch s 5,75 milijonov ton (ali 5 % evropske proizvodnje) itd.

Bruto družbeni proizvod na enega prebivalca znaša v ZDA 3560 \$, sledi Švedska z 2500 \$, Svica z 2330 \$, Francija s 1920 \$, ZR Nemčija s 1810 \$, Holandija s 1550 \$, Avstrija s 1270 \$, Italija s 1110 \$, itd. Po statističnih podatkih OECD je v Evropi najvišjo produktivnost doseglo švedsko gospodarstvo. Največjo intenziteto vlaganja bruto družbenega proizvoda v investicije dosega v svetu Svica s 650 \$, ZRN s 500 \$, medtem ko Avstrija in Italija investirata komaj 330 oziroma 210 \$ na glavo prebivalca letno. Po višini izdelkov za zasebno porabo na leto vodi ZDA

z 2230 \$ pred Canado 1520 \$, Švedsko 1410 \$, Svico 1360 \$, Francijo 1230 \$ itd.

Stagnacija v gospodarstvu zavzema v zadnjih mesecih vedno večji obseg v državah Zahodne Evrope. Trenutno sta najbolj prizadeti Zahodno-nemško in belgijsko gospodarstvo, vendar industrijska proizvodnja tudi v državah Zahodne Evrope dejansko počasneje raste kot je bilo pričakovati. Industrijska proizvodnja v Franciji, ki je v letih pred 1965 beležila letni povprečni porast 9 do 10 % bo po predvidevanjih letos dosegla okoli 4 %. Na nekoliko nižjem nivoju se pričakuje rast industrijske proizvodnje v ZRN. Ta gospodarska stagnacija pa bi bila v večini teh držav že danes znatno obupnejša, če bi industrijska proizvodnja Zahodne Evrope beležila v zadnjih mesecih povečanje izvoza v ZDA, SSSR, Kitajsko in nekatere druge države, ki vlagajo znatne izdatke v zvezi z vojno v Južnem Vietnamu in s politično nesigurnostjo na znanih žariščih.

V visoko razvitih državah z močno kupno močjo hitro raste prodaja gospodinskih predmetov starinskih oblik, ki služijo prebivalstvu za opremo stanovanjskih prostorov. Iz programa kuhinjske posode so v ta namen iskani kotličji za čaj, kavne ročke, zjemalke, penovke, kavovarji itd. To povpraševanje je stimuliralo sedaj tudi znano nemško emajlirnico Greling v Ahlemu, ki je znova uvedla proizvodnjo teh oblik posode predvsem v koralno-rdeči, oranžni in modri barvi za prodajo v velikih trgovskih hišah in specialnih prodajalnah stanovanjskega interiorja.

Znana avstrijska železar- na VOST v Linzu je v zadnjem času razvila po svojem LD postopku nove vrste jekla, ki jih legira in pomirja z manjšimi dodatki kroma mesto klasičnega umirjanja z aluminijem. Te nove vrste jekla dejansko odpravljajo pomanjkljivosti klasičnega LD jekla pri uporabi za potrebe emajliranja in drugih specialnih področij.

Svetovne energetske potrebe hitro rastejo. Strokovnjaki cenijo, da bodo perspektivne energetske potrebe naraščale dvakrat hitreje kot prebivalstvo. Lani je svetovna energetska potrošnja dosegla 5,5 milijard ton premogovih enot, leta 2000 pa naj bi znašala 22 milijard ton. Pri tem bi se naj svetovna proizvodnja nafte povečala od sedanjih 1,3 milijarde ton na 3 milijarde ton leta 1980 oziroma 5 milijard ton leta 2000. Porast proizvodnje zemeljskega plina se bo povečal za 4-krat, medtem, ko se bo delež hitroenergije skrčil od sedanjih 7 % na 5 %. Leta 2000 bi naj atomska energija krila že 20 % svetovne energetske potrošnje. Pri tem strokovnjaki ocenjujejo, da bo uporaba premoga še v bodoče naraščala, vendar znatno počasneje kot potrošnja drugih vrst goriv.

Stagnacija v gospodarstvu določenih proizvodnih panog v ZR Nemčiji postaja vedno občutnejša. Zahodnonemški inštituti predvidevajo, da bodo v letu 1967 nazadovale investicije kar za 10 %. Številnim proizvodnim panogam, ki so že v prvem polletju 1966 začele v težave, se pridružujejo nove proizvodne panoge. Tudi nemška avtomobilska industrija je pod tem udarom in znani avtomobilski proizvajalci kot VW, OPEL, FORD itd. so že odločili, da bodo v prvem četrtletju 1967 omejili število delovnih dni. Do teh pojavov prihaja v nemški industriji predvsem vsled nazadovanja konjunktura znotraj same Nemčije. Tak razvoj sili nemško gospodarstvo, da odpušča tuje delavce, pri čemer so bili do sedaj prizadeti predvsem turški in grški delavci.

Proizvodnja izdelkov široke potrošnje v SZ hitro raste. V devetih mesecih letošnjega leta je SZ povečala proizvodnjo hladilnikov za 36 % na 1,6 milijona hladilnikov, proizvedla 3,3 milijone ali 25 % več televizijskih aparatov ter 501 tisoč ali 9 % več tovornih in potniških vozil. Petletni plan predvideva leta 1970 proizvodnjo 1,5 milijonov avtomobilov v SZ.

ZABAVNI EMAJLIREC

Škila ne pa Špila

Vprašal Škilo bi prav rad, hodi k nam v službo ali le stat in zalezovat? Izgleda, da ji časa obilo hodi, ker ona se povsod sprehodi; verjetno ji za delo ni, al pa ga zadosti od svojega šefa ne dobi.

Morda je njen to hobi — delovni čas pa — deseta vas.

Ne le Škila ali Špila, ime Sherlock Holmesa rada bi dobila.

Čaka cučke, pazi na pomije, o kam vsepovsod svoj rilec rije.

Rib'cam v akvariju ne privošči hrane, pravi, da je to nekoga hobi, ne ve ali ne zna, da ta nekdo takšnega posla dovolj doma ima?

Kaj bi bilo, če ona bi za akvarij ta skrbela, verjetno nobena ribica ne bi več živela.

Takole Škila, upam, da imaš zadosti odslej pa še bolj se posti, ker v prihodnje pokale bodo kosti,

Brž se v mišjo luknjo skrij, niti repka zunaj ne pusti. Ker če bo repek ven molel, se znašel bo nekdo in ga odgriznil prav krepko.

K R A T K E

PA SO RES SKROMNE
Ali veš kaj so si ženske iz računovodskega ob dnevu žena najbolj želele?

— Pa menda ne kaj tekočega?

— Da da, tekočega, vendar nič drugega kot toplo vodo na svojem stranišču.

— Joj, potem nas je pa res lahko sram, da jim še tega nismo mogli ugoditi!

BO ŽE RES

— Star pregovor pravi, za malo dela veliko denarja, za veliko dela malo denarja.

— In kaj hočeš s tem reči?

— Ja, če bi naši električarji imeli majhno plačo bi bil ta bojler prav gotovo že zdavnaj popravljen.

— Pa saj so ga že enkrat popravljali.

— Ah kje pa, samo grelec so mu vzeli, menda se je njihov pokvaril.

— Vsega naenkrat pa tudi ne morejo narediti!

— Imaš prav, če bi jim predlani dali naročilnico bi morda bil še popravljen, tako smo jo pa šele lani dali.

UBOGA EVA

— Kaj praviš Miki, da bodo prestavili našo urednico?

— Menda že, saj že vsi tako govorijo.

— A, misliš, da zato ker je včasih zamudila?

— Ah ne, s tem se je hotela pokazati samo šefa, bolj verjetno bo zato, ker le včasih kaj po pravici napiše, sicer jo pa lahko vprašaš.

— Saj sem jo, pa pravi, da o tem še ni nič slišala.

KRATEK INTERVJU O POIZDELKIH

— Kaj pravite o svojih viških in manjklih?

— Ja, za lanske me niso zaprli, za letošnje še pa ne vem.

— In kaj si najbolj želite?

— Imeti skladišče z veliko zalogo, ker tako bi me naši inventuristi bolj malokdaj obiskali.

SO PA RES REVICE

— Zakaj pa kar tako mečeš posodo?

— Od danes naprej ne zlagam nobenega artikla več, ker le tako bom bolj sigurna, da mi bodo samo enkrat pregledali zalogo.

— Kdo?

— Kdo? Leteča — oh pardon, stalna inventura.

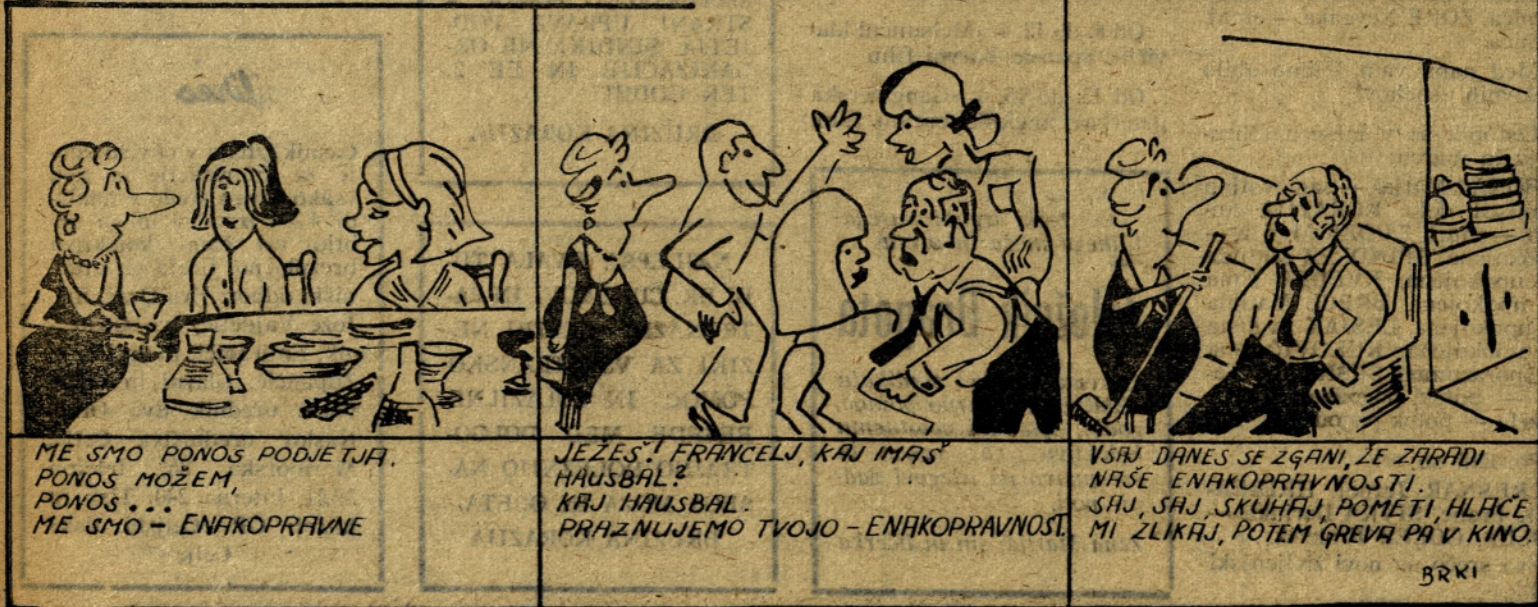
Ne vem, kako naj začnem. Tokrat me spet nekaj tišči, če sem bolj odkrita, spet sem nekam »vtaknila svoj nos«. Pa upam, da ne bom s tem nobenega prizadela in ne bo treba nobenemu zato groziti, da me bo »ubrisal«.

Ja, za kaj gre? Nič ne gre, zato pa pišem! Torej o naši dejavnosti — »rekreaciji«. Veliko nas je v naši lepi »kširfabriki« in vsak po svoje ima rad kakšno vrsto rekreacije. Toda, zakaj pri nas ne zaživi bolj živahno ta dejavnost, namreč šport? Nekdo, ki nekako skrbi pri nas za to, dela le prostovoljno in verjamem, da sam ničesar ne more, posebno pa še ne, ker se kakšni dopisi za kakšna tekmovanja pomikajo po predalih kakšne mize in tisti, ki bi radi

tekmovali, niti za tekmovanje ne zvedo. Ja, vem za podjetje, ki se po številu ljudi sploh ne more primerjati z našim (ker je toliko manjše), vendar pa imajo referenta za rekreacijo in vem, da tam to v redu »klapa«. Pa bo kdo rekel, zakaj bi bilo kaj takega potrebno. Jaz pravim, da je pri nas veliko zanimanja za športne reči. Pa da ne boste rekli, da sem si to izmislila, vam povem, da imamo pri nas precej dobrih smučarjev in tudi smučark, nogometašev, strelci so tako že splošno znani in še in še drugi. Mislim pa, da se vsi bolj samoiniciativno zanimajo za tekmovanja in bi ne bilo slabo, da bi se organizirale kakšne male skupinice in — še kako bi zaživele rekreacijsko življenje pri nas! Ja, pred kratkim je bilo sindikalno tekmovanje v namiznem tenisu, ki se ga je udeležila tudi skupina iz »kširfabrike«, ki je seveda podlegla proti močnejšim. Ja, za prvo mesto se res niso mogli boriti, lahko pa so odločilno vplivali na razvrstitev v samem vrhu lestvice... Ja, zakaj tako, ali ni škoda, da ne moremo tudi na tem področju pokazati, da smo velika tovarna, da imamo razumevanje tudi za tovrstno rekreacijo, da vemo, da ni rekreacija samo to, da omogočimo, da človek preživi dopust ob morju, ampak da je tudi takšna »rekreacija v malem« zdrava in koristna. Tole malce preveč filozofiram, bi pa rada še povedala, da bi tudi jaz bila zato, da takole med malico, ob prijetni glasbi na dvorišču udarimo kakšno partijo odbojke, ali pa kar med dvema ognjema ali kaj podobnega.

Za tokrat športni zdravol' Špila

EMAJLIRCEVI in 8. MAREC.



BRKI

Program in termini filmov za čas od 15. 3. do 15. 4. 1967

KINO UNION:

Od 16. do 17. 3. »Deček, ki je videl umor«, jugoslov. barvni

Od 18. do 21. 3. »Orientalne noči«, italijanski barvni.

Od 22. do 23. 3. »Suha življenja«, brazilski film

Od 24. do 27. 3. »Ne pošiljaj mi rož«, ameriški barvni film

Od 28. do 31. 3. »Grom in pekel«, francoski barvni film

Od 1. do 4. 4. »Vesela dekleta«, ameriški barvni film

Od 5. do 6. 4. »V intimni svetlobi«, češki film

Od 7. do 11. 4. »Cimarron«, ameriški barvni film

12. 4. »Prah in pepel«, poljski film

Od 13. do 14. 4. »Apartman«, ameriški film

Od 15. do 20. 4. »Veličastni norci na letelih strojih«, ameriško-angleški barvni CS.

Kadrovske vesti

Novi člani kolektiva, ki so vstopili od 1. marca do 10. marca letos.

SVET Peter — dekor oddelka, PODLINSEK Leon — orodjarna, ČERNIČ Jože — emajlirna, PIŠEK Anton — pripravnik v emajlirnici, CERAR Anton — emajlirna, ing. RAZPOTNIK Franc — organizacijska služba, ZICKAR Anton — elektro delavnica, ZUPANC Kostja — emajlirna, pripravnik, LORGER Karolina — emajlirna, STEFANČIČ Vera — emajlirna, GERSAK Silva — emajlirna, ZORE Nevenka — emajlirna.

Med nami vam želimo obilo delovnih uspehov!

Izstopili so v mesecu februarju in marcu:

BONAČ Matjaž — samovoljno zapustil delo, KORAŽIJA Anton — umrl, KUDER Marija — upokojena, SPINDLER Matilda — upokojena, KVEDER Ema — upokojena, BRECL Matilda — upokojena, LESJAK Avgusta — upokojena, KUKOVIČ Ana — sporazumno, SUŠNJARA Slava — potek pogodbe, SIVKA Jožefa — potek pogodbe.

Poročili so se:

ČREŠNAR Jernej, HRIBERNIK Franc, SIVKA Darinka — GOLEŽ, GOLEŽ Friderik.

Vso srečo na novi življenjski poti!

KINO METROPOL

Od 15. do 19. 3. »Marco Polo«, jugosl.-italij. barvni film

Od 20. do 23. 3. »Pesem sveta«, francoski barvni film

Od 24. do 28. 3. »Tanka rdeča črta«, ameriški barvni film

Od 29. do 31. 3. »Plavolaskina ljubezen«, češki film

Od 1. do 4. 4. »Na pomoč«, angleški barvni film

Od 4. do 7. 4. »Tom in Jerry«, ameriški barvni film (samo ob 16. uri)

Od 5. do 9. 4. »Trije klobuki za Lizo«, angleški barvni

10. 4. »Živi zakopani«, sovjetski film

Od 11. do 12. 4. »Roj«, jugoslovanski film

Od 13. do 18. 4. »Heroji Telemarka«, angleški barvni film.

KINO DOM:

Od 15. do 19. 3. »Ta nori, nori svet«, ameriški barvni film

Od 20. do 22. 3. »Bila je noč v Rimu«, italijanski film

Od 23. do 26. 3. »Vrata s sedmimi ključavnicami«, zahodnonemški film

Od 27. do 30. 3. »Prebujanje podgan«, jugoslovanski film

Od 31. do 2. 4. Rezervirano za Delavski oder

Od 3. do 5. 4. »Sedmi kontinent«, jugosl.-češki barvni film

Od 6. do 7. 4. »Tat avtomobilov«, sovjetski film

Od 8. do 12. 4. »Mehanični klavirji«, španski barvni film

Od 13. do 15. 4. »Gangsterska peterka«, angleški barvni film.

Ob težki izgubi našega ljubega moža in očeta

Založnik Dragota

iskrena hvala sindikatu »EMO« za denarno pomoč, godbi, pa tudi celotnemu kolektivu za vence in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žena Marija, sin in hčerka

IZLETNIKOV IZLET V GRADEC (GRAZ)

V zadnjem času se je povečalo število vseh tistih, ki žele na izlet v mesto Gradec. Daleč ni. Slabe tri ure vožnje za ogled enega najlepših avstrijskih mest ni veliko. Tudi cena je v tem času nizka. Samo 33 N-din, kar je daleč najcenejši prevoz v to trgovsko, industrijsko, kulturno in zgodovinsko mesto. Tudi za nas Slovence je pomembno. Spomnimo se le na grobnico, v kateri je pokopanih kar 1216 Slovencev. Lahko bi še naštevati.

Zapišemo naj samo to, da vsi tisti, ki so že bili v Gradcu, tja še vedno zahajajo. Gradec je brez dvoma najlepše večje mesto v naši bližini. V Gradcu bo maja tudi velik sejem. Vstopnice lahko dobite pri vseh Izletnikovih turističnih pisarnah za dinarje, kjer bodo organizirali tudi vsak dan prevoze v to res sejensko in trgovsko mesto. Cena — prevoz, vstopnica, nabava potnega lista ter strokovno vodstvo — bo okrog 45 N-din.

OGLASI

Otroško košarico, lepo opremljeno, na kolesih, prodam. Vprašajte na telefonsko številko 455.

Pancerje št. 43, dobro ohranjene, rjave barve, ugodno prodam. Vprašajte na sobi 7.

Tri peči — dve sobni in dodatno peč k štedilniku »Gorenje« ugodno prodam. Naslov v uredništvu.

Pomivalno omarico — z enim koritom — prodam za 12.000 starih dinarjev. Omarica je lepo ohranjena in ima na zgornji plošči ultrapas. Vprašajte na številko 227.

ZAHVALA

PRISRČNA HVALA VSEM, KI SO DAROVALI CVETJE IN VENCE TER POSPREMILI NAŠEGA MOŽA IN OČETA NA ZADNJI POTI. ISKRENO SE ZAHVALJUJEVA TUDI ZA POSLOVILNE BESEDE IN MATERIALNO POMOČ S STRANI UPRAVE PODJETJA, SINDIKALNE ORGANIZACIJE IN EE 2. TER GODBI.

DRUŽINA KORAŽIJA

NAJLEPŠA HVALA TUDI DR. CUNDOVI IN PATRONAŽNI SESTRI NEŽIKI ZA VSESTRANSKO POMOČ IN TOLAŽILNE BESEDE MED DOLGOTRAJNO BOLEZNIJO NAŠEGA MOŽA IN OČETA.

DRUŽINA KORAŽIJA

Kupim garažna vrata, po možnosti enodelna, ne dvokrilna. Sporočite v uredništvu Emajlirca.

Spretnega zidarja za razna manjša dela v stanovanju iščem za teden dni. Sporočite naslov v uredništvu Emajlirca.

ilirec

Časnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk vsako drugo sredo v nakladi 4.200 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, ing. Jože Vajdetič, Ivo Gostecnik, Emil Jejčič in dr. Franc Zupančič. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 240. Tisk in klišiji GP »Celjski tisk« Celje